

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ I GESTIÓ DEL PATRIMONI NATURAL DE GRANOLLERS

Annex I
Catàleg dels
Espais naturals d'interès municipal
(ENIM)

LLOVERAS & SOLER, ARQUITECTES

Abril de 2004

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

Patrimoni natural

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques

Direcció General d'Urbanisme

Aprovat definitivament per la Comissió
Territorial d'Urbanisme de Barcelona
en sessió de 16 JUNY 2004

La secretària

Mercè Albiol i Núñez

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ I GESTIÓ DEL PATRIMONI NATURAL DE GRANOLLERS

Annex I
Catàleg dels
Espais naturals d'interès municipal
(ENIM)

Abril de 2004

CONTINGUT

Generalitat de Catalunya
 Departament de Política Territorial
 i Obres Públiques

Direcció General d'Urbanisme

Aprovat definitivament per la Comissió
 Territorial d'Urbanisme de Barcelona

en sessió de **16 JUNY 2004**

La secretària

Mercè Albiol i Núñez
 Mercè Albiol i Núñez

Espais naturals d'interès municipal (ENIM)

Bosc de Can Cabanyes.....	3
Bosc de Can Català	7
Bosc de Cal Ceballot.....	11
La Costa.....	15
Bosc de Can Ferran	19
Bosc de la Font del Ràdium	23
Bosc de Can Gordi.....	27
Bosc de Can Mayol	31
Bosc del Molí dels Capellans	35
Bosc de Can Pagès.....	39
Bosc de Sant Nicolau	43
Verneda de Can Gili	47
Riera Carbonell	51
Riu Congost.....	55
Torrent de Can Ninou.....	59
Torrent de la Font del Ràdium.....	63
Torrent de Sant Nicolau	67

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-01	BOSC DE CAN CABANYES
Localització	Situat al sud-oest del terme municipal, a cavall entre la carretera de Granollers a Montmeló i el riu Congost. Limita, a l'oest, amb la carretera de Montmeló i els terrenys del Parc industrial de Can Gordi-Can Català i del Circuit de Catalunya; a l'est, amb el riu Congost; al sud, amb el terme municipal de Montmeló i, al nord, amb una indústria.
Accessos	Carretera de Granollers a Montmeló. Camí de Can Gordi, a la zona industrial. Accés est del Circuit de Catalunya. L'itinerari de lleure-carril bici de la serra de Ponent hi arriba a través de la zona de l'aparcament.

UTM	(439095.59, 4602284.97)	Altitud	Màx.: 97 m – Mín.: 91 m
Tipologia	Bosc	Superfície	8 ha
Ús actual	Forestal i de lleure, vinculat a la recuperació de l'entorn fluvial del riu Congost. Constitueix un espai verd proper al Parc industrial de Can Gordi-Can Català i al Circuit de Catalunya.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

El Bosc de Can Cabanyes forma part dels terrenys cedits com a zona verda pel Parc industrial de Can Gordi-Can Català, el qual s'estén pels municipis de Granollers i Montmeló. Tanmateix, forma part de l'àmbit inclòs en el projecte finançat pels Fons de Cohesió de la Unió Europea per a la clausura de l'antic abocador de residus de Palou i la recuperació i sanejament de l'entorn fluvial del riu Congost.

Es tracta d'una arbreda mixta de pi pinyoner (*Pinus pinea*) i alzines (*Quercus ilex*), on el pi és dominant. També s'hi troben alguns exemplars de roure martinenc (*Quercus humilis*) i lledoner (*Celtis australis*). No hi ha estrat arbustiu i l'herbací és constituït per fenàs, lianes i esparregueres.

La morfologia de l'espai es caracteritza per ser un terreny planer amb grans espais oberts. La seva ubicació, paral·lela al riu, ha permès la creació d'un nou espai per al lleure.

L'espai es troba fragmentat en tres zones, cadascuna amb petites diferències respecte les altres:

- Zona nord: Arbreda amb clarianes i de poca vegetació, amb espècies del sotabosc.
- Zona centre: Arbreda més densa i amb més espècies al sotabosc, tant d'arbusts com herbes.
- Zona sud: Arbreda amb molta presència de pi pinyer i alzina, amb un sotabosc molt pobre.

Constitueix un refugi de gran importància ecològica per la fauna ornítica relacionada amb el riu Congost. Aquest espai, doncs, no presenta una fauna pròpia d'ambients boscosos, sinó més aviat la relacionada amb el riu.

L'estat de conservació és baix i necessita d'actuacions que protegeixin les masses forestals i evitin activitats poc responsables amb l'entorn, com ara el tir al plat, la cacera, l'aparcament, les acampades indiscriminades i l'abocament de residus.

Infraestructures i equipaments

Les actuacions de recuperació de la zona han consistit en la construcció d'un aparcament de vehicles, un edifici que es destinarà a centre d'educació ambiental, un aiguamoll de tractament d'una part de l'efluent procedent de l'EDAR de Granollers — d'una hectàrea de superfície— i un itinerari de natura, paral·lel al riu Congost i que connecta amb el passeig Fluvial del marge esquerre i que arriba fins al recinte del Parc Firal.

El Centre d'educació ambiental de Can Cabanyes serà gestionat per l'Ajuntament de Granollers i el Museu de Ciències Naturals-La Tela i tindrà les funcions de recepció dels visitants de la zona —centres escolars i població en general—, d'exposició i realització d'activitats relacionades amb l'estudi del funcionament de les zones humides i del riu Congost.

El nou aiguamoll ofereix un nou hàbitat a la flora i fauna d'ambients aquàtics. L'aigua procedirà de l'Estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) de Granollers i la superfície de l'aiguamoll és, aproximadament, d'una hectàrea.

El traçat d'un itinerari de natura transcórrer paral·lel al riu Congost. El recorregut connectarà amb el passeig Fluvial del marge esquerre i anirà fins al recinte del Parc Firal de Granollers. S'ha construït un pont per a vianants i una passera per superar el riu.

La senyalització de l'espai informa sobre les característiques i les possibilitats que ofereix l'espai.

Història

Les masies de Can Cabanyes donen nom a l'espai forestal. Al sud de l'espai s'hi trobava una de les cases, Mas Cabanyes, que pertanyia a Montmeló. L'altra masia, construïda pels mateixos propietaris, es troba al barri de Can Tinet de Palou.

En els darrers anys el bosc no ha patit grans variacions, malgrat la forta pressió a la qual ha estat sotmès. La superfície del bosc es va veure reduïda fa molts anys amb la construcció de la carretera de Granollers a Montmeló.

Les darreres actuacions han estat l'adquisició dels terrenys per part del Consorci de la Zona Franca, el desenvolupament del Parc industrial can Gordi-Can Català i les neteges de residus a tot l'espai.

Propietat	Pública
Planejament vigent	Sistema d'espais lliures: zona verda.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius previstos de protecció i recuperació ecopaisatgístics, en el Bosc de Can Cabanyes són activitats a potenciar les relacionades amb:

- El lleure, ja que forma part de les zones verdes properes al Parc industrial de Can Gordi-Can Català.

- L'educació ambiental, que pot aprofitar el ventall d'ambients de la zona.
- Els itineraris que arriben a l'espai i recorren l'entorn fluvial del Congost i la resta d'espais naturals de Granollers.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial vigilància a:

- L'entrada de vehicles fora de la zona d'aparcaments.
- Acampades i pícnic indiscriminats fora de les àrees preparades a l'efecte.
- Els abocaments incontrolats.

Fitxes associades

ENIM-02, bosc de Can Català

ENIM-07, bosc de Can Gordi

ENIM-14, riu Congost

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

Entrevistes al restaurant La Solera.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL

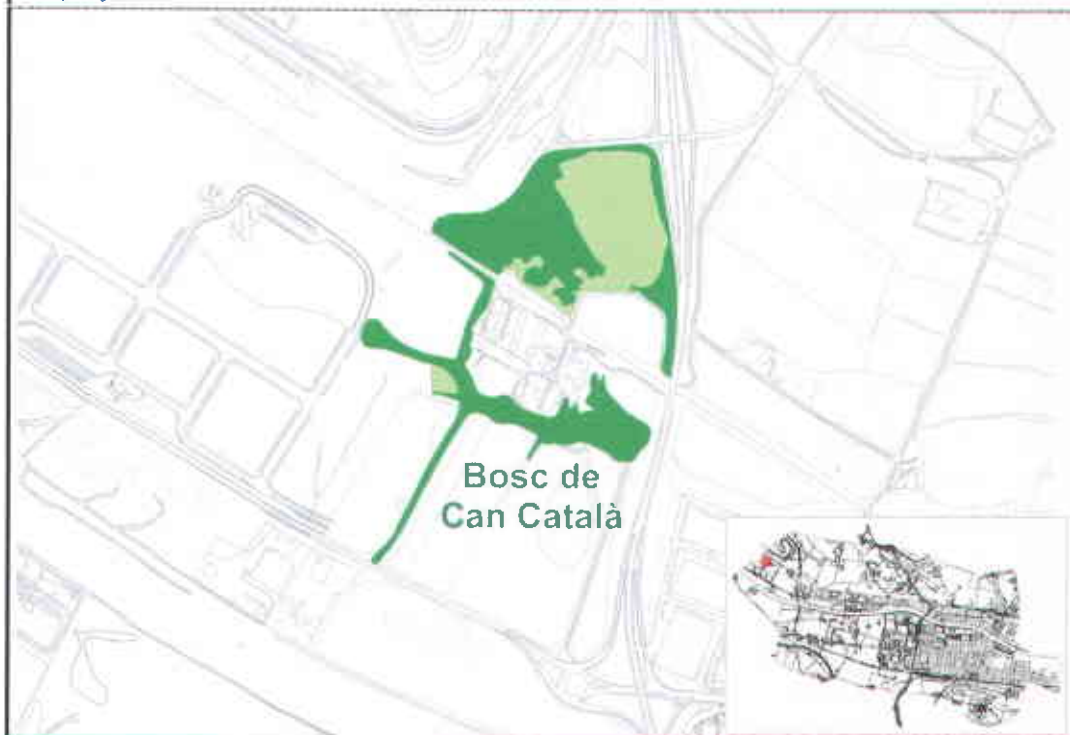
ENIM-02	BOSC DE CAN CATALÀ
Localització	Se situa al sud-oest del terme municipal, entre els terrenys del Circuit de Catalunya i la via interpol·lar.
Accessos	Carretera de Granollers a Montmeló. Via interpol·lar del Circuit de Catalunya (BV-5003). Camí de Can Ribes.

UTM	(438755.66, 4602509.26)	Altitud	Màx.: 135 m – Mín.: 100 m
Tipologia	Bosc i erms.	Superfície	7,4 ha
Ús actual	Espai de lleure, on hi arriba el carril bici i l'itinerari a peu de la serra de Ponent. Compta amb un valor ecopaisatgístic com a espai lliure periurbà i esdevé un element de connexió amb altres espais naturals, en un entorn fortament antropitzat.		

Fotografia

Emplaçament

Descripció

El bosc de Can Català està situat a cavall de la serra de Ponent i el Pla de Palou. Limita, al nord, amb la via interpolar; al sud, amb el Circuit de Catalunya, a l'est, amb la masia de can Riba de la Serra i la via de ferrocarril de Barcelona a Puigcerdà i, a l'oest, amb l'accés nord del circuit.

El terreny és molt irregular i l'activitat agrícola del passat produí diverses rompudes de la massa forestal. Els desnivells condueixen les aigües cap al torrent de Can Català, que neix a l'extrem oest del bosc i el travessa en direcció a llevant. Després d'abandonar el bosc, el torrent es dirigeix cap al riu Congost on desemboca.

A la part sud hi predominen el pi blanc (*Pinus halepensis*) i el roure martinenc (*Quercus humilis*). Seguint el curs del torrent, la vegetació arbòria que creix és de pi pinyer (*Pinus pinea*), alzina (*Quercus ilex*) i lledoner (*Celtis australis*), en les contrades més humides, i únicament d'alzines en els indrets on menys influència té el torrent —extrem nord-oest—. A les zones que s'havien cultivat en el passat, s'hi troben pins i un recobriment total del sòl a base de gramínies.

Malgrat l'aïllament de l'espai de conreus i espais lliures, s'ha detectat una abundant presència d'aus (passeriformes), relacionades amb l'activitat ramadera de can Riba de la Serra.

L'estat de conservació del bosc de Can Català ha empitjorat en el transcurs del darrers anys. Les nombroses actuacions realitzades, tant al seu interior com a la seva àrea d'influència, han afectat el seu grau de naturalitat. En el futur caldria no degradar més el seu estat i recuperar-lo com a zona verda, planificant actuacions **respectuoses** amb el medi natural.

Infraestructures i equipaments

En el marc de les actuacions de condicionament de la zona, s'ha realitzat una àrea de descans de l'itinerari de lleure-carril bici, entre l'àrea d'aparcament del circuit i el

torrent de Can Català.

A la zona nord del bosc, hi ha ubicada una antena de telecomunicacions en un espai dominat per grans pins.

Una línia elèctrica discorre paral·lela al torrent de Can Català. Per evitar riscos d'incendis es va efectuar una tala de seguretat.

Història

El nom del bosc, de la casa i del camí, provenen del cognom de l'antic propietari.

El bosc i les seves rodalies formaven part d'un paisatge agroforestal, característic en altres temps d'aquesta zona del Pla de Palou. En un passat bastant recent, l'espai ha vist reduïda la seva extensió i ha quedat envoltat de grans infraestructures. La pèrdua de terreny forestal s'ha produït bàsicament durant la construcció del circuit de velocitat i la línia elèctrica. Els accessos al bosc també han quedat afectats, sobretot davant la pèrdua del camí de Can Català, avui un carrer de la zona industrial que arriba fins a les ruïnes de la masia de mateix nom. Aquesta casa, avui desapareguda, comptava amb l'abastament d'aigua a partir de la mina de la Concòrdia i que es compartia amb can Ninou, can Gordi i can Riba de la Serra.

Les darreres actuacions han estat la construcció del Circuit de Catalunya (1991), la ubicació d'una antena de telecomunicacions i l'obertura d'una línia elèctrica.

Propietat	Privada.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable i sòl urbanitzable: zona d'establiments especials i zona d'aparcament de cessió.

Determinacions normatives específiques

En el sector de l'Espai natural d'interès municipal (ENIM) «Bosc de Can Català», que segons el que s'estableix al Pla parcial del sector Cal Gordi-Cal Català es qualifica com a Zona d'establiments especials (ZEE), les edificacions i tot tipus de construcció, equipament o infraestructura annexa o complementària que calgui construir-hi, es situaran fora de les zones de bosc qualificades com àrea de protecció pel Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers.

En aquells sectors d'aquest mateix ENIM qualificats com a Zona d'aparcament de cessió, no s'admetrà cap tipus d'edificació, construcció, equipament o infraestructura ni es permetrà l'ús d'aparcament a l'interior de les zones de bosc qualificades com àrea de protecció pel Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers.

En els projectes d'urbanització o de construcció que es puguin elaborar en aquests sectors, caldrà que es tinguin en compte i es justifiqui que es compleixen les previsions que en relació a la Xarxa bàsica de camins rurals i tradicionals, s'estableixen als plànols d'ordenació i a la normativa del Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius ecopaisatgístics previstos de protecció i recuperació, en el bosc de Can Català s'ha de potenciar:

- El lleure i les visites guiades, per aprofitar els equipaments existents, com l'àrea de descans i els recorreguts en bici o a peu.
- El coneixement d'aquest espai pels ciutadans de Granollers.
- El senderisme, amb la possibilitat de realitzar recorreguts.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial vigilància a:

- Controlar els abocaments.
- Controlar les acampades indiscriminades fora de les zones preparades a l'efecte (Zona verda de Can Cabanyes-Montmeló)
- Gestió forestal de les masses boscoses.

Fitxes associades

ENIM-01, bosc de Can Cabanyes.

ENIM-07, bosc de Can Gordi.

EBIM-63, roure martinenc del torrent de Can Català.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

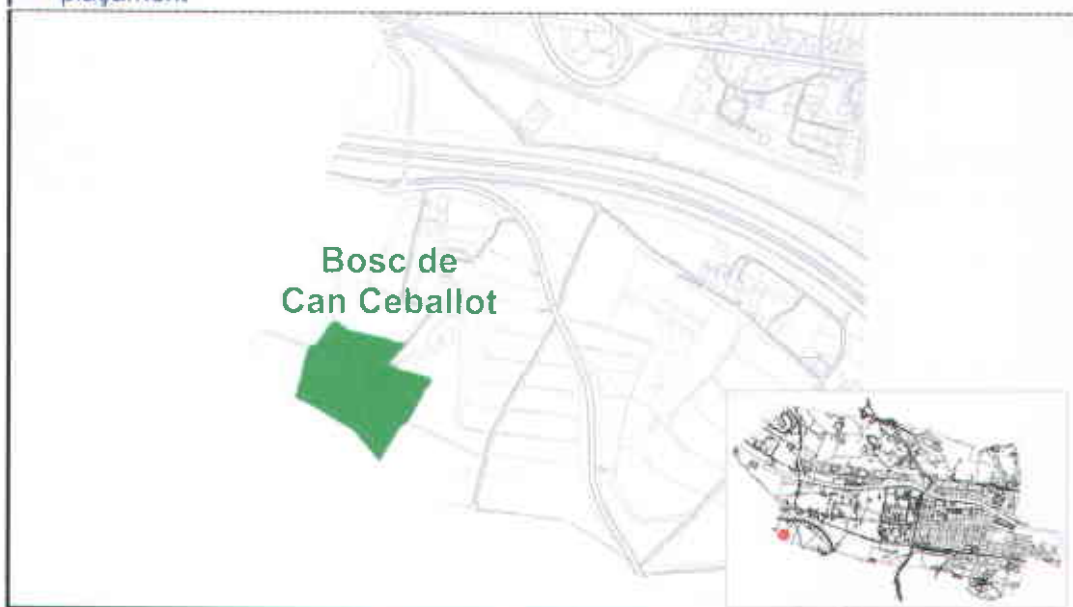

**CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL**

ENIM-03	BOSC DE CAL CEBALLOT
Localització	Espai natural de la serra de Llevant ubicat al sud-est de Granollers, en el límit amb el terme municipal de Vilanova del Vallès.
Accessos	Camí de Ca l'Usel. Camí de Can Cristòfol. Camí del pla de Can Cristòfol (Vilanova del Vallès).

UTM	(440777.56, 4602869.80)	Altitud	Màx.: 162 m – Mín.: 140 m
Tipologia	Bosc.	Superfície	1,9 ha
Ús actual	Indret interessant per a la conservació dels espais verds a la serra de Llevant. La massa boscosa continua en el terme municipal de Vilanova del Vallès. Es troba situat en un bon lloc per dur a terme tot tipus d'itineraris i que aquests es puguin connectar amb altres itineraris d'abast comarcal.		

Fotografia

Emplaçament

Descripció

Espai situat a poca distància del bosc de Can Mayol i que, juntament amb aquest, formen les dues úniques masses boscoses de la serra de Llevant. Limita, al nord, amb el camí de Can Cristòfol i de Quatre Camins; al sud, amb camps de conreu; a l'est, amb el pla de Can Cristòfol de Vilanova del Vallès i, a l'oest, amb Ca l'Usel i els conreus anomenats la Vinya. Una part petita del bosc pertany al municipi de Vilanova del Vallès, a llevant del pas de l'oleoducte.

El bosc de Cal Ceballot es troba a la part superior de la carena en un terreny amb pendent orientat cap al sud. És un bosc de pi pinyer (*Pinus pinea*), amb un sotabosc ple de garric (*Quercus coccifera*). A la zona central, sota els pins, hi creixen alzines (*Quercus ilex*), que creen un ambient ombrívol que afavoreix el creixement d'espècies com la rogeta (*Rubia peregrina*), que cobreix el sòl en alguns indrets. Les clarianes són comunes, ja sigui per raons naturals o pel traçat de línies elèctriques. L'alta insolació en aquests ambients permet que l'estepa borrera (*Cistus salviifolius*) i el roure martinenc (*Quercus humilis*) hi creixin en abundància. La zona inclou un erm molt humit, que evoluciona cap a una brolla arbrada.

Malgrat no ser un espai de grans dimensions, és un lloc propici per a la presència de fauna pel fet d'estar envoltat de camps de conreu i tenir nombroses zones boscoses properes, com el bosc de Can Mayol i els boscos de Ca la Pona i de Can Catafalc, aquests darrers en el terme municipal de Vilanova del Vallès.

L'estat de conservació és bo, però de cara al futur s'hauria de fer una poda de branques seques, en especial dels pins, així com millorar l'accessibilitat a l'espai.

Infraestructures i equipaments

El bosc de Cal Ceballot està envoltat de grans infraestructures, com diverses vies de comunicació i el centre penitenciari de Quatre Camins. A més dins de l'espai o en el seu perímetre s'hi troben:

- El pas d'un oleoducte, que travessa el bosc de nord-est a sud-oest i que segueix el límit municipal entre Granollers i Vilanova del Vallès. Durant la construcció de l'oleoducte es van haver d'eliminar els arbres que estaven situats en el recorregut.

- Una antena de telefonia mòbil, situada al costat de la casa de Cal Ceballot a pocs metres del bosc.
- Una línia elèctrica que travessa el bosc de nord-oest a sud-est; al seu pas hi ha una zona de **seguretat** on s'han talat els arbres.

Història

La casa de Cal Ceballot, avui deshabitada, dóna nom a aquest bosc.

L'espai ha conservat el seu aspecte durant els últims anys, tret dels impactes causats per la instal·lació de la línia elèctrica i l'oleoducte. Els voltants però, han anat canviant. Antigament l'espai estava envoltat de vinyes i la casa de Cal Ceballot comptava amb nombrosos arbres fruiters, alguns dels quals encara resten al seu costat. Un dels canvis més significatius va ser la pèrdua del camí de Cal Ceballot, que sortia des del camí de Can Cristòfol en direcció a la masia, molt a la vora del bosc. Actualment per on passava el camí es troba un camp de conreu, presidit per un ametller de dimensions extraordinàries.

No es coneix cap tipus d'actuació en els darrers anys.

Propietat	Privada.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius de protecció i recuperació ecopaisatgístics, s'haurien de potenciar les activitats relacionades amb:

- El coneixement de l'espai, ja que juntament amb el bosc de Can Mayol són els dos únics boscos de Granollers a la serra de Llevant.
- La senyalització de l'espai, ja que l'itinerari de lleure-carril bici circula allunyat
- Informar sobre la potencialitat de realitzar itineraris de lleure al llarg de la serra de Llevant.

Tanmateix, s'hauria tenir especial atenció a :

- El disseny de futurs traçats elèctrics i altres infraestructures, per no accentuar encara més la fragmentació de l'espai forestal.
- Els residus resultants de la pràctica de la cacera, els quals es troben per tota la zona agroforestal.
- Controlar que els abocaments detectats a les immediacions de la carretera al Centre Penitenciari de Quatre Camins, no s'estenguin fins al bosc.

Fitxes associades

ENIM-08, bosc de Can Mayol.

EBIM-57, ametller de Cal Ceballot.

Fonts documentals

Camps i Giró, Albert. *El Pedró. De la serra de Llevant a la ribera del riu Congost*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001. (Rutes per Granollers, 1).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

Ortofotomapa de Catalunya. Palou. Barcelona: Institut Cartogràfic de Catalunya, 1994

Entrevistes al *senyor Salvador de Ca l'Àngel* i a *persones residents a Ca l'Usel*.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-04	LA COSTA (BOSC DE CAN MANY, CAN FELIUÀ, CAN RIERA I CA N'AMAT)
Localització	Es troba a la serra de Ponent, al sud de la carretera de Granollers a Barcelona (C-332) i paral·lel a la via de ferrocarril de Barcelona a Puigcerdà.
Accessos	Camí de la Pelada. Camí de Can Many (poc definit). Camí de Can Ferran. Camí de l'Esquella.

UTM	(439381.96, 4604741.86)	Altitud	Màx.: 155 m – Min.: 118 m
Tipologia	Bosc.	Superfície	10,8 ha
Ús actual	Espai d'interès paisatgístic per la seva ubicació al llarg de gran part de la serra de Ponent.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

La Costa, conjunt de petites masses boscoses, es localitza a l'est de la serra de Ponent. Cobreix tot el talús que se situa entre la primera carena de la serra i la línia de ferrocarril de Barcelona a Vic. Els límits de tota l'àrea boscosa, coneguda com la Costa, són els següents: al nord, la carretera de Barcelona (C-332); al sud, els camps de conreu dels voltants de can Ninou; a l'est, la via del tren i, a l'oest, els conreus, les masies i les indústries del polígon de Coll de la Manya.

El relleu, amb pendents molt pronunciats, ha donat el nom de la Costa als terrenys d'aquest espai de morfologia allargada. De nord a sud, la Costa es divideix en una sèrie de boscos, anomenats de Can Many, Can Feliuà, Can Riera i Ca n'Amat.

El bosc de Can Many, consta de dues zones molt diferenciades: la zona est, formada de bosc mixt d'alzina (*Quercus ilex*) i pi blanc (*Pinus halepensis*), i la zona oest, amb un bosc de pi pinyer.

El bosc de Can Feliuà presenta alzines i roures martinencs (*Quercus humilis*) al seu estrat arbori. Sota els arbres, hi ha un manteniment vegetal del sotabosc i s'hi han plantat algunes espècies exòtiques. L'arranjament del terreny també consta de corriols i murs de pedra per a l'estabilització dels marges. Bona part del bosc es troba delimitat per una tanca.

El bosc de Can Riera és un bosc mixt, majoritàriament perenne, amb algun caducifoli. Els arbres dominants són el pi blanc i l'alzina, acompanyats de roure martinenc i lledoner (*Celtis australis*). El sotabosc és ric en espècies. Malgrat que també presenta desnivell, l'espai es pot transitar més còmodament que els altres boscos.

El bosc de Ca n'Amat combina zones d'alzines i roures amb zones de pineda. Emplaçat a les dues bandes del camí de l'Esquella, presenta el sotabosc més dens de tota la Costa. També inclou uns erms que corresponen a antics camps de conreu abandonats.

La gran extensió de l'àrea boscosa de la Costa afavoreix la connectivitat dels medis naturals de la serra de Ponent. Així doncs, l'espai esdevé un corredor que connecta els espais naturals de la zona de la Font del Ràdium amb els espais naturals del Pla de Palou.

L'estat de conservació actual de tots els boscos és molt bo, gràcies a les neteges forestals realitzades i a la poca accessibilitat d'aquests indrets. L'únic risc futur pot ser el perill d'incendi, per la proximitat de la via.

Infraestructures i equipaments

Les infraestructures i equipaments que es troben dins de l'espai, es poden agrupar en dos tipus:

- Equipaments de caràcter privat que incideixen en la millora dels accessos: camins de travesses, escales de ferro, tanques de delimitació, murs de contenció...
- Infraestructures que permeten l'accés al perímetre dels boscos de la Costa, com els passos a nivell o el pont de Ca n'Amat, entre altres.

Història

Tots els boscos de la Costa reben el nom de les masies situades a pocs metres. De les quatre masies, l'única desapareguda és la de Ca n'Amat, enderrocada fa molts anys.

Les característiques de l'espai, amb un pendent pronunciat i una manca d'accessibilitat, ha protegit tot l'ambient de la degradació. L'extensió de la zona boscosa va ser fragmentada temps enrere, amb alguns conreus a la zona de Ca n'Amat. Avui però, a les terrasses que van ocupar els conreus, s'hi ha instal·lat matollar i bosc.

Les darreres actuacions a l'espai han consistit en neteges de sotabosc, tala d'arbres, millora del corriol al bosc de Can Riera i la delimitació de l'accés en alguns punts de l'espai.

Propietat	Privada.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable.

Determinacions normatives específiques

El projecte de construcció de la zona verda V1 (Can Met de la Serra – camí de Can Many) prevista en el Pla parcial del polígon industrial «Coll de la Manyà» sector G (subsectors G-1,2,5 i 6), caldrà que tingui en compte que limita amb un sector l'espai natural d'interès municipal (ENIM) «La Costa», qualificat com a àrea de protecció, motiu pel qual caldrà que en el seu projecte no s'inclouï cap actuació susceptible d'afectar-lo negativament o d'artificialitzar-ne la franja de contacte.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius de protecció i recuperació ecopaisatgístics, als boscos de la Costa s'ha de potenciar:

- La protecció i conservació del conjunt d'espais lliures.
- La recuperació de camins i accessos interiors a tots els boscos.
- La millora de les vies i infraestructures d'accés a l'espai, com, per exemple, el pont de Ca n'Amat.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial vigilància a:

- El control del creixement del sotabosc a les zones boscoses properes a la línia de ferrocarril, per evitar possibles incendis.
- La cacera i les activitats que s'hi relacionen, les quals generen residus, sobretot a l'entorn del bosc de Ca n'Amat.

Fitxes associades

ENIM-05, bosc de Can Ferran.
ENIM-11, bosc de Sant Nicolau.
EBIM-59, alzina de Ca l'Esquella.
EBIM-71, roure martinenc de Can Ninou.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "la Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

Entrevistes amb la senyora Carme, veïna del senyor Moragues, la senyora de la masia de can Climent i els senyors Cruells de can Riera.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPais NATURALs D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-05	BOSC DE CAN FERRAN
Localització	Es troba al sud-oest del terme municipal, a la part alta de la serra de Ponent, en bona part dins del polígon industrial de Coll de la Manya.
Accessos	Carretera C-17, sortida de Coll de la Manya. Camí de Can Ferran. Camí de Can Guri. Carrer de Torres Quevedo i carrer de Copèrnic. Itinerari de lleure-carril bici de la serra de Ponent.

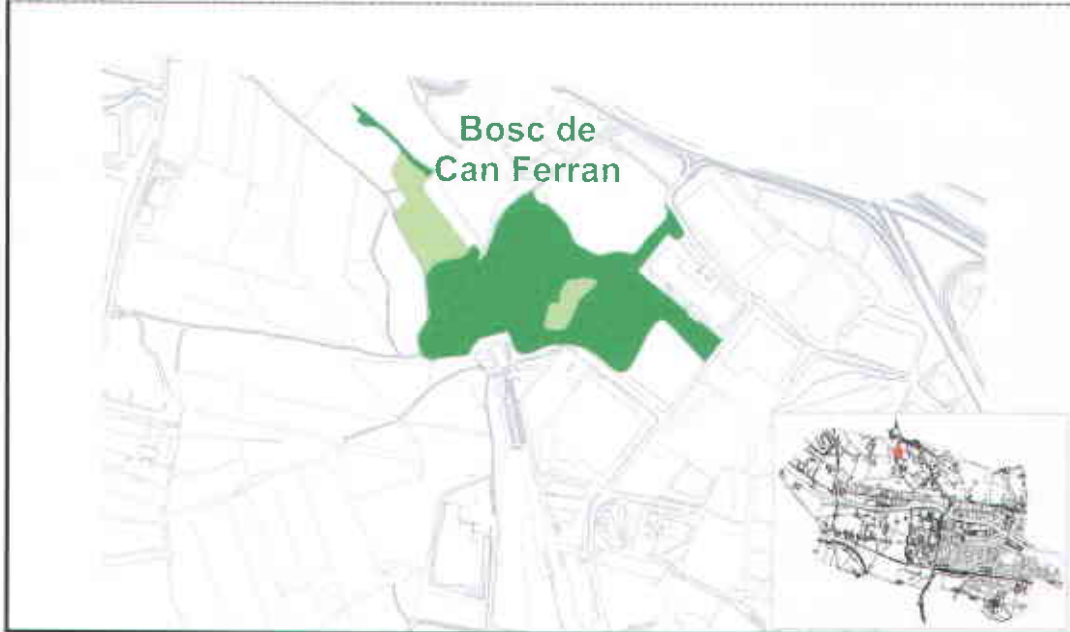
UTM	(438672.85, 4604519.77)	Altitud	Màx.: 168 m – Mín.: 130 m
Tipologia	Bosc i brolla.	Superfície	6.3 ha
Ús actual	Bàsicament forestal, tot i incloure també un sector de brolla, corresponent a antics conreus abandonats i una petita parcel·la actualment conreada. Dins del procés d'urbanització del sector industrial de Coll de la Manya, aquest espai forma part de les cessions a l'Ajuntament com a zona verda. Com a zona de lleure és un indret molt interessant per a l'educació ambiental i un lloc d'interès pels recorreguts en bicicleta i a peu.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

Espai situat a la serra de Ponent, a tocar al polígon industrial de Coll de la Manya. Limita, al sud, amb camps de conreu i erms; a l'est, amb la masia de can Ferran; al nord, amb les indústries de Coll de la Manya i alguns conreus; al sud, amb l'autovia de l'Ametlla i la zona dels Xops, en el límit municipal amb Lliçà de Vall.

El bosc es troba orientat cap a la vall del Tenes. L'espai presenta una morfologia sense grans desnivells. La zona est, propera a la masia, compta amb camps de conreu situats a tocar del bosc. Altres vestigis de l'activitat agrícola es localitzen, també, a la zona oest i sud, on hi ha terrasses que havien estat conreades fa un temps i en una petita parcel·la al seu interior.

El bosc de Can Ferran constitueix la massa forestal amb més superfície de Granollers. L'espai disposa de diferents tipus de vegetació, amb una composició ben diferenciada:

- L'alzinar, la comunitat més important, recobreix tota la zona nord i central de l'espai. L'alzina (*Quercus ilex*), amb una densitat molt alta i un recobriment arbori total, es troba acompanyada de pi pinyer (*Pinus pinea*) i roure martinenc (*Quercus humilis*). El sotabosc s'ha adaptat a condicions molt ombrívoles i es compon d'heura (*Hedera helix*), galzeran (*Rucus aculeatus*) i marfull (*Viburnum tinus*).
- La pineda, essencialment de pi blanc (*Pinus halepensis*), se situa als voltants de la masia i a la zona sud. Sota els pins també hi creixen roures martinencs i lledoners (*Celtis australis*). L'esparreguera (*Asparagus acutifolius*) i l'arç blanc (*Crataegus monogina*) són els representants del sotabosc d'aquesta comunitat.
- En els erms no hi ha cap espècie dominant. S'hi troben moltes plantes naturalitzades procedents de la jardineria. Als extrems oest dels erms, que són extraordinàriament humits, hi creixen unes petites pollancredes.

Infraestructures i equipaments

A l'interior de l'espai, no hi ha infraestructures. No obstant, és previst realitzar una àrea de descans per complementar el recorregut de l'itinerari de lleure-carril bici.

L'espai compta, tanmateix, amb una zona d'aparcament privat a l'extrem nord-est. L'espai es troba ben senyalitzat pels rètols informatius de l'itinerari de lleure-carril bici, el qual transcorre a pocs metres per davant de la masia.

Història

El bosc i la masia de Can Ferran, situada a l'altre costat de la serra de Ponent, reben el nom del seu propietari, el qual ara viu a la masia de can Ferran de Canovelles.

Fins al bosc de Can Ferran hi arriba el camí de mateix nom, el qual ha vist reduït molt el seu recorregut, ja que abans provenia de l'altra banda del riu Congost. Aquest no és l'únic camí que presenta el bosc, ja que també hi ha el camí de Can Batzacs, un dels antics camins que es dirigien cap a Parets. En aquest mateix camí, envoltat de roures de dimensions monumentals, s'hi troba una roca que té gravada la forma d'una creu i que hom creu que era una indicació d'un encreuament de camins en direcció al monestir de Sant Cugat del Vallès. Pel que fa a l'extensió del bosc, aquesta només s'ha vist reduïda per la construcció d'una zona d'aparcament i per diversos camps de conreu que hi ha en el perímetre, així com pels dos interiors en el bosc.

Recentment, s'ha efectuat una tala del sotabosc, així com la neteja forestal de l'espai.

Propietat	Privada.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable i sòl urbà o urbanitzable: zona verda, equipament, industrial i infraestructura.

Determinacions normatives específiques

En els sectors de l'Espai natural d'interès municipal (ENIM) «Bosc de Can Ferran» que segons el que s'estableix al Pla parcial del sector G «Coll de la Manyà» es qualifiquen com a Industrial en edificacions industrials aïllades i Equipament privat, les edificacions i tot tipus de construcció, equipament o infraestructura annexa o complementària, es situaran fora de les zones de bosc qualificades com àrea de protecció pel Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers, sempre i quan això no impliqui forçosament una disminució de l'ocupació màxima admesa per a cada parcel·la.

En els espais lliures situats a l'interior d'aquestes parcel·les i qualificats com àrea de protecció del l'ENIM «Bosc de Can Ferran», s'hi mantindrà la vegetació natural de la zona i s'evitarà tot tipus d'artificialització o plantació d'espècies vegetals exòtiques, complint el que al pla especial per a la protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers s'estableix pels ENIM situats en sòl urbà o urbanitzable. En tots els casos, el manteniment i conservació anirà a càrrec de la propietat.

El projecte d'urbanització de la infraestructura viària que travessa transversalment l'ENIM «Bosc de Can Ferran», haurà de preveure i justificar que en el seu disseny s'ha tingut en compte el caràcter forestal de l'espai que travessa i la seva qualificació com a àrea de protecció en sòl urbà o urbanitzable d'acord amb el que s'estableix a la normativa del Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers.

En els projectes d'urbanització o de construcció que es puguin elaborar en aquests sectors, caldrà que es tingui en compte i es justifiqui que es compleixen les previsions que en relació a la Xarxa bàsica de camins rurals i tradicionals, s'estableixen als plànols d'ordenació i a la normativa del Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers.

← Capçalera

nord PP

Directrius de protecció i gestió

L'extensió d'aquest espai ofereix grans possibilitats per a la fauna atesa la diversitat d'ambients existents. Per no disminuir les poblacions faunístiques detectades, s'hauran de conservar les connexions amb d'altres espais naturals, bo i mantenint el sòl agrícola del sud del bosc i evitar, així, el seu aïllament dins de la zona industrial.

El seu estat de conservació es pot veure alterat per la forta pressió de les empreses properes, motiu pel qual caldrà evitar abocaments incontrolats i efectuar una neteja forestal periòdica de tot l'espai per reduir el possible risc d'incendi.

D'acord amb els objectius ecopaisatgístics previstos de protecció i recuperació, en el bosc de Can Ferran s'ha de potenciar:

- El coneixement d'aquest espai de gran valor ambiental pels ciutadans de Granollers, per ser el bosc més extens del municipi.
- L'educació ambiental, per les diferents comunitats vegetals existents, l'extensió boscosa i la panoràmica sobre la vall del Tenes.
- El lleure, ja que l'indret compta amb espais oberts i àrees boscoses ideals per a l'excursionisme.
- El senderisme, per la gran possibilitat de practicar recorreguts pel voltants, i per la connexió amb els espais de la Font del Ràdium o dels boscos del sud de la serra de Ponent.
- L'itinerari de lleure i el carril bici, que passa per davant de la masia i s'endinsa per l'interior del bosc fins a la futura àrea de descans.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial vigilància:

- Al desenvolupament industrial que pugui afectar la superfície existent de bosc i les funcions d'aquest com a connector biològic amb altres espais lliures.
- Al control dels abocaments detectats.
- A la prevenció el risc d'incendi, amb neteges forestals periòdiques.
- A la conservació dels camins interiors —el de Can Ferran i Can Batzacs—, per no perdre l'accessibilitat a l'espai. En aquest sentit, fóra interessant plantejar un pas que permetés superar l'actual efecte barrera de l'autovia de l'Ametlla i poder connectar amb la xarxa de camins de la vall del Tenes.

Fitxes associades

ENIM-04, la Costa. EBIM-60, alzina de Can Ferran; EBIM-62, roure martinenc de Can Ferran.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virginia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

Entrevistes als propietaris del bar de Can Janer i als masovers de Can Ferran.

**AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS**

**CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPais NATURALs D'INTERÈS MUNICIPAL**

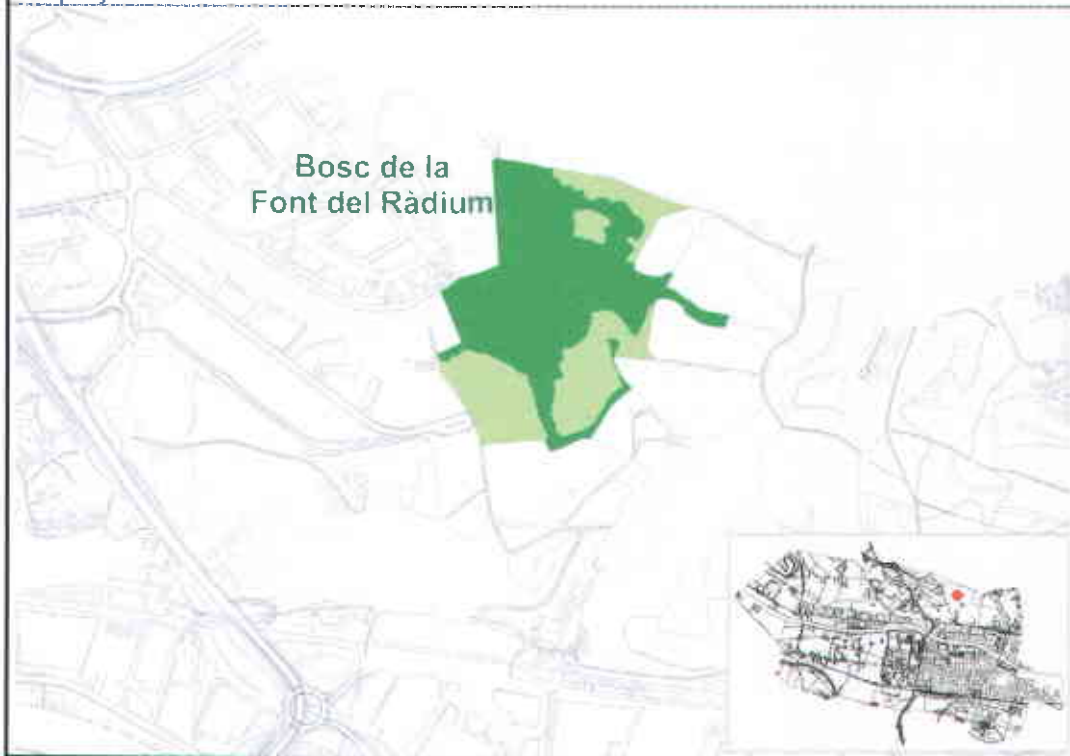
ENIM-06	BOSC DE LA FONT DEL RÀDIUM
Localització	Situat al nord-oest de la serra de Ponent, entre la carretera de Barcelona i l'autovia de l'Ametlla (C-17), dins l'àrea d'influència del polígon industrial Coll de la Manya.
Accessos	Carretera de Barcelona (C-352), sortida Coll de la Manya. Autovia de l'Ametlla, per la sortida al polígon industrial. El camí de la Font del Ràdium, seguint l'itinerari de lleure-carril bici de la serra de Ponent.

UTM	(439021.81, 4606244.69)	Altitud	Màx.: 219 m – Mín.: 163 m
Tipologia	Bosc, brolla i erms.	Superfície	11,6 ha
Ús actual	Educació ambiental i lleure. Indret interessant des del punt de vista de la protecció i conservació dels espais lliures periurbans de Granollers.		

Fotografia

Emplaçament

Descripció

Espai situat al nord-oest de la serra de Ponent, que limita, al sud, amb l'antic abocador de runes; al nord, amb camps de conreu; a l'est, amb Can Casaca i, a l'oest, amb el terme de Lliçà de Munt.

Dins d'aquest àmbit, es pot parlar de dues zones diferenciades, un sector forestal i diversos erms i brolles que l'envolten.

El nucli de bosc mixt, proper a l'àrea de descans de la Font del Ràdium, és un bosc heterogeni, sense cap espècie dominant, format per alzina (*Quercus ilex*), roure martinenc (*Quercus humilis*), pi blanc (*Pinus halepensis*) i pi pinyer (*Pinus pinea*). Altres sectors forestals estan constituïts per un bosc aclarit amb densitat baixa d'arbres, en general, pi blanc, i matollar de garric. Als erms, més assolellats, creixen plantes aromàtiques com el romaní (*Rosmarinus officinalis*) i la farigola (*Thymus vulgaris*).

També inclou el canyar de la capçalera del torrent de la Font del Ràdium i terrenys erms resultat de l'abandonament de l'activitat agrícola.

Infraestructures i equipaments

L'única infraestructura que es preveu construir, el Centre d'acollida d'animals domèstics del Vallès Oriental, que s'ubicarà a l'erm situat a l'est i donarà un servei comarcal.

També cal esmentar que l'abocador de runes, clausurat el 1998 i proper al bosc, el qual s'està reconvertint actualment en un espai verd i des d'on es podrà accedir a un mirador sobre l'àmbit del torrent i l'espai verd de la Font del Ràdium.

La senyalització de l'espai constarà de rètols informatius, senyalitzacions dels accessos al carril bici, itineraris de lleure i altres recomanacions i consells.

Història

El topònim del bosc prové de la font situada a pocs metres, que va desaparèixer i que s'està recuperant actualment.

Antigament el bosc de la font del Ràdium era més extens; poc a poc algunes parts s'han substituït per conreus i pel creixement del polígon industrial. En origen, la constitució d'espècies del bosc també era molt diferent, amb una més gran presència d'espècies típiques de ribera.

Recentment, el projecte de recuperació de la font i el torrent han beneficiat l'estat de conservació d'aquest espai, on s'ha procedit a netejar els residus, s'ha definit algun corriol, s'han sanejat arbres, estabilitzat talussos i, fins i tot, s'han realitzat excursions per celebrar el dia del medi ambient.

Propietat

Pública i privada.

Planejament vigent

Sòl no urbanitzable i sòl urbanitzable: equipament.

Determinacions normatives específiques

El projecte de construcció de qualsevol equipament susceptible de situar-se a la zona qualificada com a Equipament al Pla parcial del polígon industrial «Coll de la Manyà» sector G (subsectors G-4) i situada dins l'àmbit de l'espai natural d'interès municipal (ENIM) «Bosc de la Font del Ràdium», caldrà que prevegi el manteniment de la vegetació natural existent al seu límit oest, sector qualificat com a àrea de protecció, i que la zona enjardinada contigua mantingui o recuperi el mateix tipus de vegetació forestal pròpia dels turons de la plana vallesana.

En la realització d'aquest projecte, caldrà tenir en compte les previsions que en relació al camí de Sant Nicolau i a la connexió entre aquest i el camí dels Capellans, s'estableixen als plànols d'ordenació i a la normativa del Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers pel que fa a la Xarxa bàsica de camins rurals i veïnals.

Directrius de protecció i gestió

Les pràctiques a potenciar en el bosc de la Font del Ràdium són les relacionades amb:

- El lleure, ja que és un lloc ombrívol que pot ser utilitzat per excursionistes, ciclistes i treballadors del polígon.
- L'educació ambiental, per ser un espai natural recuperat dins l'àmbit d'influència d'un polígon industrial.

Algunes de les problemàtiques detectades són:

- L'acumulació de residus i abocaments puntuals en el bosc mixt.
- L'abandonament d'objectes voluminosos i de deixalles d'origen industrial a les zones de matollar.
- La cacera i les activitats que s'hi relacionen.
- L'erosió del camí d'accés a la Font del Ràdium.

Fitxes associades

ENIM-11, bosc de Sant Nicolau.

ENIM-16, torrent de la Font del Ràdium.

EBIM-65, figuera del camí de la Font del Ràdium.

EBIM-66, Roure martinenc del torrent de la Font del Ràdium.

EBIM-67, Roure martinenc del torrent de Sant Nicolau.

Fonts documentals

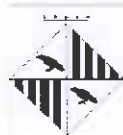
Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Romero, F. Xavier. La recuperació de la Font del Ràdium. A: *Lauro, revista del Museu de Granollers*. 2000, núm. 20, pàg. 37-46

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPais NATURALs D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-07	BOSC DE CAN GORDI
Localització	Es troba al sud-oest de Granollers. Limita, en direcció est, amb els terrenys del Parc industrial de Can Gordi-Can Català i, a l'oest, amb el Circuit de Catalunya.
Accessos	Carretera de Granollers a Montmeló. Camí de Can Gordi de la zona industrial de Can Gordi-Can Català. Accés est del Circuit de Catalunya. Itinerari de lleure-carril bici de la serra de Ponent, per la zona d'aparcament del circuit.

UTM	(438755.66, 4602509.26)	Altitud	Màx.: 116 m – Mín.: 95 m
Tipologia	Bosc d'alzines i pins.	Superfície	1,8 ha
Ús actual	Pot esdevenir una zona d'esbarjo tant pels usuaris del carril bici i de l'itinerari de lleure com pels treballadors de la zona industrial i els espectadors del Circuit de Catalunya.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

Bosc situat al sud-oest del terme municipal de Granollers. Limita al nord amb els terrenys d'aparcament del Circuit de Catalunya, al sud, amb el municipi de Montmeló, a l'est, amb el nou polígon industrial de Can Gordi-Can Català, i a l'oest amb el Circuit de velocitat de Catalunya i un dels seus aparcaments. El bosc de Can Gordi s'ubica en una plana lleugerament elevada respecte al riu Congost. L'únic desnivell del bosc es troba al marge est, el qual compta amb un pendent pronunciat que uneix l'espai amb la zona industrial. L'accés est al Circuit de Catalunya va provocar la fragmentació del bosc en dues zones, una de les quals pertany a Granollers i l'altra a Montmeló. L'obertura d'aquesta via també va deixar els dos marges exposats a l'erosió.

Pel que fa a la vegetació, Can Gordi és un bosc mixt amb dos nivells d'estrat arbori: un de menys alçària, amb una gran densitat d'alzines (*Quercus ilex*) i roures martinencs (*Quercus humilis*); i un altre de superior, amb pins pinyers (*Pinus pinea*) d'uns 20 metres d'altura. El sotabosc present és el propi de l'alzinar, amb espècies com el galzeran (*Ruscus aculeatus*), el marfull (*Viburnum tinus*), la rogeta (*Rubia peregrina*), l'arç blanc (*Crataegus monogina*), el ginestó (*Osyris alba*), l'heura (*Hedera helix*) i l'esparreguera (*Asparagus acutifolius*), que cobreix tot el terra.

Els ambients fortament antropitzats que envolten l'espai, limiten molt la colonització del bosc per la fauna. Malgrat això, l'espai compta amb d'altres espais naturals propers i podria ser utilitzat com a zona de pas en les connexions biològiques. Amb l'objectiu de millorar l'estat de conservació del bosc de Can Gordi, un pla d'ocupació de l'Ajuntament de Granollers n'ha realitzat una neteja forestal. Bàsicament, l'actuació ha consistit en una extracció d'arbres morts i branques seques, a més de la neteja manual de residus i runes.

L'estat de conservació actual de l'espai és força bo, sobretot valorant les actuacions que s'han efectuat a les seves rodalies. De cara al futur, seria recomanable fer un seguiment periòdic de l'estat del bosc, ja que pot ser objecte de possibles agressions atesa la seva proximitat a la zona industrial i al circuit de velocitat.

Infraestructures i equipaments

En els darrers anys s'han construït moltes infraestructures a l'entorn del bosc de Can Gordi. Aquest fet ha comportat un canvi en els usos del sòl de la zona, i l'antic espai agroforestal s'ha convertit en una zona fortament antropitzada.

L'any 1991 es va construir el Circuit de Catalunya, a pocs metres a l'oest del bosc. La incidència del Circuit sobre el bosc ve donada per les acampades incontrolades d'alguns espectadors i els elevats nivells sonors que s'ocasionen durant els dies d'entrenament i curses.

Actualment es construeix la zona industrial Can Gordi-Can Català, la qual limita, a l'oest, amb el bosc. L'evolució de la relació entre el polígon i el bosc serà de vital importància per a la conservació d'aquest darrer.

Història

El nom del Bosc de can Gordi, prové de la masia del mateix nom, ara desapareguda. Pot ser que el nom de Gordi d'aquesta masia, provingui del cognom Guàrdia.

Fins fa pocs anys, la masia de can Gordi s'aixecava al nord del bosc. Era una masia de grans dimensions, més gran que la veïna de can Català. Quan va ser enderrocada, ja portava molts anys deshabitada. Fins al mas hi arribava un camí que provenia del riu, l'anomenat camí de Can Gordi, que superava la línia de ferrocarril i moria a l'espai conegut com la vinya vella (avui és un terreny ocupat pel circuit). Actualment, aquest camí ha passat a ser el carrer de Can Gordi, de la zona industrial. La construcció del polígon ha reduït la superfície inicial del bosc.

Les darreres actuacions han estat la construcció del Circuit de velocitat de Catalunya (1991), la construcció del polígon industrial Can Gordi-Can Català (2000-2002), la construcció d'un aparcament pel circuit i el sanejament del bosc (2000-2001).

Propietat	Privada.
Planejament vigent	Sòl urbanitzable: zona d'establiments especials i zona d'aparcament de cessió.

Determinacions normatives específiques

En el sector de l'Espai natural d'interès municipal (ENIM) «Bosc de Can Gordi», que segons el que s'estableix al Pla parcial del sector Cal Gordi-Cal Català es qualifica com a Zona d'establiments especials (ZEE), les edificacions i tot tipus de construcció, equipament o infraestructura annexa o complementària calgui construir-hi, es situaran fora de les zones de bosc qualificades com àrea de protecció pel Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers.

En aquells sectors d'aquest mateix ENIM qualificats com a Zona d'Aparcament de Cessió, no s'admetrà cap tipus d'edificació, construcció, equipament o infraestructura ni es permetrà l'ús d'aparcament a l'interior de les zones de bosc qualificades com àrea de protecció pel Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius de protecció i recuperació ecopaisatgístics previstos, en el bosc de Can Gordi són activitats a potenciar les relacionades amb:

- El coneixement d'aquest espai pels ciutadans de Granollers, ja que la gran distància que el separa del centre de la ciutat dificulta el seu coneixement.
- La utilització racional de l'espai per part de les empreses del polígon i la

conscienciació sobre el valor ambiental de l'espai.

- El carril bici, que permet la unió de l'espai amb la xarxa de camins de la resta del municipi.

Tanmateix s'hauria de tenir especial vigilància a :

- Controlar els abocaments, procedents del polígon industrial i dels usuaris de l'aparcament. Seria recomanable senyalitzar la prohibició d'abocament a la zona.
- Prevenir els incendis forestals, amb el sanejament vegetal i el control de les activitats de risc que es puguin desenvolupar en l'entorn immediat.
- Evitar, en els dies de cursa, que una excessiva freqüentació malmeti la zona boscosa.

Fitxes associades

ENIM-01, bosc de Can Cabanyes.

ENIM-02, bosc de Can Català.

ENIM-14. riu Congost.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPais NATURALs D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-08	BOSC DE CAN MAYOL
Localització	Es troba al sud-est del terme municipal, entre l'autopista A-7 i el centre penitenciari de Quatre Camins.
Accessos	Camí de Can Rei. Camí de Santa Quitèria.

UTM	(440915.04, 4603460.87)	Altitud	Màx.: 162 m – Mín.: 134 m
Tipologia	Bosc i brolla.	Superfície	1,8 ha
Ús actual	Espai forestal ben connectat per camins, que pot esdevenir una àrea de descans per a itineraris que recorren els seus voltants.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

El bosc de Can Mayol es troba situat al sud-est de Granollers, molt proper al límit del terme municipal de la Roca del Vallès. Limita, al nord, amb terres de conreu i vinyes, antigament conegudes com "lo tros de dalt"; al sud, amb més conreus; a l'est, amb el camí de Santa Quitèria i el Centre Penitenciari de Quatre Camins i, a l'oest, amb el camí de Can Tià i l'autopista A-7. Aquest espai, juntament amb el bosc de Cal Ceballot, són les úniques masses boscoses de la serra de Llevant granollerina.

La morfologia del terreny presenta baix desnivell, orientat cap a l'oest. Aquest pendent condueix les aigües de pluja cap a unes petites depressions, situades als extrems del bosc, per on es transporta l'aigua cap al camí de Can Rei. Només es troben símptomes d'erosió al marge sud del camí de Can Rei.

Pel que fa a la vegetació, és un bosc pràcticament monoespecífic, de pi pinyer (*Pinus pinea*). Acompanya la pineda, però en baixa densitat, algun peu de roure martinenc (*Quercus humilis*), lledoner (*Celtis australis*) i om (*Ulmus minor*). L'estrat arbustiu només creix a les bandes properes als marges, i es troba molt reduït a la zona central del bosc. Són presents espècies pròpies de les pinedes, com el garric (*Quercus coccifera*) i el matapoll (*Daphne gnidium*), amb d'altres més pròpies de l'alzinar. El recobriment herbaci és d'un 100%, fet que proporciona un aspecte sempre verd a l'espai. El sector est, que limita amb el camí de Santa Quitèria, està constituït per un dens herbassar i espècies pròpies de la bardissa.

De la mateixa manera que succeeix a l'espai natural de Cal Ceballot, el bosc de Can Mayol pot ser un bon hàbitat de fauna, on es puguin desenvolupar comunitats animals. Malgrat això, les grans infraestructures que envolten l'espai poden disminuir la seva connectivitat biològica amb el paisatge agroforestal de l'entorn.

L'espai es conserva amb unes condicions ambientals bones, ja que no ha estat alterat per l'activitat humana. En previsió de futur, s'ha de continuar evitant la degradació del bosc i, amb un mínim manteniment, es pot conservar el seu valor paisatgístic.

Infraestructures i equipaments

El bosc de Can Mayol és travessat per un oleoducte i, a la rodalia, s'hi pot destacar el pont del camí de Can Rei.

El pont del camí de Can Rei permet superar l'autopista i connecta la serra de Llevant amb Palou. El recorregut de l'itinerari de lleure-carril bici passa per aquest pont.

L'oleoducte recorre soterrat el sector est del bosc de Can Mayol, i ressegueix el camí de Santa Quitèria per dirigir-se cap al bosc de Cal Ceballot. El seu recorregut és deduïble pels senyals vermells d'advertència, que mostren el seu pas.

La senyalització de l'itinerari de lleure-carril bici assenyala la proximitat del bosc.

Història

El topònim d'aquest espai forestal prové de la família Mayol, que tenen la casa a Palou.

El bosc no ha sofert cap variació en els darrers anys, segurament per la llunyania al nucli urbà. No ha passat el mateix a la rodalia, on s'ha exercit una forta pressió urbanística. Infraestructures, com l'autopista, han produït l'aïllament de l'espai de la resta del municipi de Granollers, fet que ha comportat una reducció de les visites a l'espai i el desconeixement per part dels ciutadans. L'únic benefici ha estat la manca d'abocaments importants a la zona.

No s'ha detectat cap tipus d'actuació en els darrers anys.

Propietat

Privada.

Planejament vigent

Sòl no urbanitzable.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius de protecció i recuperació ecopaisatgístics, s'haurien de potenciar les activitats relacionades amb:

- La difusió i el coneixement del traçat del carril bici i dels itineraris de lleure, pel valor paisatgístic de la pineda i l'ús potencial de l'espai com a zona de descans.
- La conservació de l'indret, pel fet de ser una de les pinedes més ben constituïdes de Granollers, a més d'una de les darreres zones forestals de la serra de Llevant granollerina.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial vigilància a:

- L'entrada de vehicles pel camí de Santa Quitèria, a la zona est del bosc, que pot afectar negativament al creixement del sotabosc i, a la vegada, erosionar el sòl.
- Els abocaments puntuals de plàstics i papers detectats a la zona.
- Controlar la recollida de pinyes, que si es fa de manera poc respectuosa pot afectar l'estat fitosanitari dels pins pinyers.

Fitxes associades

ENIM-03. bosc de Cal Ceballot.

Fonts documentals

Camps i Giró, Albert. *El Pedró. De la serra de Llevant a la ribera del riu Congost*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001. (Rutes per Granollers, 1).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPais NATURALs D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-09	BOSC DEL MOLÍ DELS CAPELLANS
Localització	Se situa en el nord-oest del terme municipal de Granollers, a la Serra de Ponent, entre el torrent de Sant Nicolau i el camí de Can Rosselló.
Accessos	Camí de Sant Nicolau. Camí de Can Rosselló. Camí del Molí dels Capellans, poc definit.

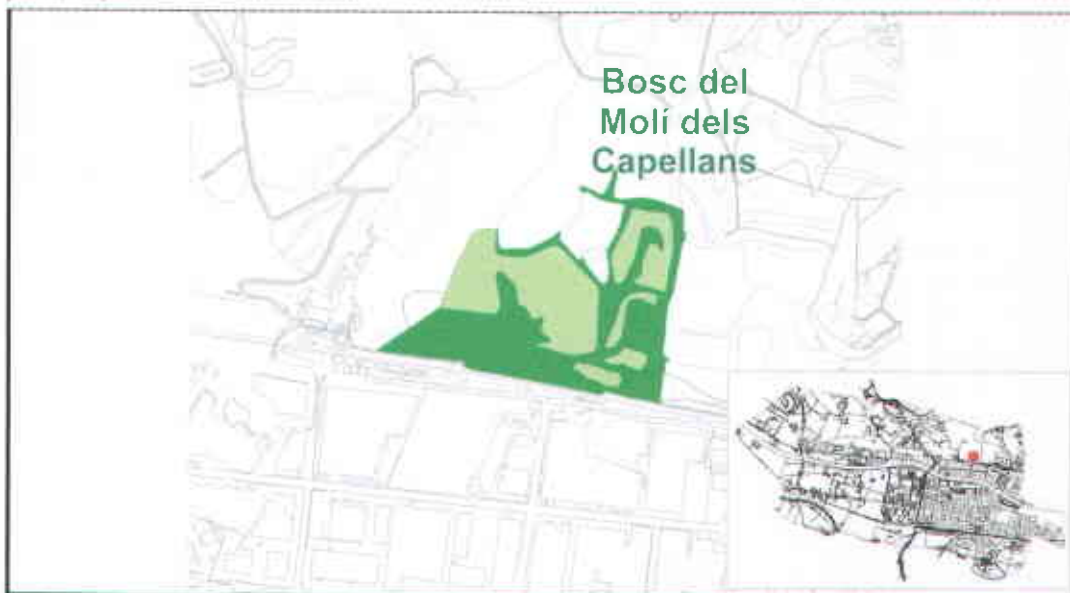
UTM	(439581.25, 4606538.31)	Altitud	Màx.: 204 m – Mín.: 150 m
Tipologia	Bosc, erms i canyar.	Superfície	6,8 ha
Ús actual	És un espai valuós per la seva ubicació, conservació i interès paisatgístic.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme₃₅
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

L'espai del Molí dels Capellans comprèn un sector de bosc, un de matollar i erms i canyars. Tot aquest medi, limita al sud amb la masia de Sant Nicolau i el torrent del mateix nom; al nord, amb el camí de l'Escanyat, a l'est, amb el camí de Sant Nicolau i, a l'oest, amb can Coll. La morfologia d'aquest indret és molt irregular. Es troba modelat, al sud, pel torrent de Sant Nicolau i, al nord, per les terrasses d'antics conreus. Molt característic és el penya-segat que presideix l'espai, afectat per l'erosió, com el marge de bosc proper al camí de Sant Nicolau. L'accessibilitat a l'espai també és molt reduïda i només trobem corriols dispersos que s'endinsen per tota la zona. L'espai natural del Molí dels Capellans es pot dividir en quatre zones: l'alzinar, els camps erms, el bosc dispers i el matollar.

L'alzinar és present en dos indrets: l'un al costat del camí de Sant Nicolau, amb un sotabosc molt pobre a causa d'una elevada cobertura arbòria; i l'altra, a la part superior del penya-segat, on les alzines (*Quercus ilex*) es troben acompanyades per roures martinencs (*Quercus humilis*) i, en algun indret humit, per serveres (*Sorbus domestica*), amb un sotabosc molt dens i de composició florística típica de l'alzinar.

En determinats indrets, el bosc és força esclarissat, representant la transició entre els erms i el bosc. Aquest espai presenta una baixa densitat d'arbres, combinada amb grans mates d'arbusts. Els arbres isolats que s'hi localitzen són el pi blanc (*Pinus halepensis*), l'olivera (*Olea europaea*) i alguna alzina. Els arbusts es troben en grans quantitats per tot el pendent, on és de destacar l'argelaga negra (*Calicotome spinosa*), la gatosa (*Ulex parviflorus*), l'estepa blanca (*Cistus albidus*) i l'estepa borrera (*Cistus salviifolius*), però per sobre de tots destaca el llentiscle (*Pistacia lentiscus*), amb mates de grans dimensions que difícilment es troben a les nostres contrades.

El matollar es localitza principalment a la part baixa de l'espadat. La presència arbòria és mínima, i es redueix a algun exemplar d'om (*Ulmus minor*) i de server. Les espècies arbustives proporcionen una gran riquesa al lloc, tant per la varietat com per la quantitat d'arbusts que hi trobem, com el garric (*Quercus coccifera*), l'estepa blanca, l'estepa borrega, l'arç blanc (*Crataegus monogina*), el romaní (*Rosmarinus officinalis*), el roser caní (*Rosa canina*), l'argelaga negra, la gatosa i ginesta (*Spartium junceum*).

També són característics d'aquest espai els erms, corresponents a antics camps de conreu abandonats i els canyars que ressegueixen els límits d'algunes d'aquestes antigues parcel·les agrícoles o escorrancs.

Tots els ambients del Molí dels Capellans esdevenen un excel·lent refugi per a la fauna, en especial els grans arbusts, que creixen en el bosc dispers i que esdevenen refugi per a l'avifauna.

L'estat de conservació actual del Molí dels Capellans s'ha vist molt afavorit per la seva orografia i inaccessibilitat. Aquest fet ha limitat la freqüentació de l'espai, la qual cosa ha permès reduir la pressió antròpica, sobretot quan es van abandonar els conreus que en formen part. De cara al futur, s'hauria d'aprofitar aquesta situació per continuar conservant aquest espai forestal, si bé caldria corregir l'erosió del penya-segat a fi d'evitar possibles esllavissades.

Infraestructures i equipaments

La morfologia del terreny i a la poca accessibilitat fa que no s'hi trobi cap tipus d'infraestructura ni equipament.

A la part baixa del Molí dels Capellans discorre l'itinerari de lleure-carril bici, el qual està previst que senyalitzi aquest espai mitjançant un plafó informatiu.

Història

El molí fariner dels Capellans donà nom a l'espai. Antigament formava part de la finca de Sant Nicolau i era regentat per un grup de preveres de la parròquia de Sant Esteve.

Es té constància de l'activitat farinera del molí des de principis del segle XX fins a l'any 1936, quan va quedar inactiu a causa de la guerra civil. El molí es trobava a l'altra banda de la via del ferrocarril i de la carretera de Ribes, prop de l'actual carrer de Vic.

També arribava fins a la zona un mina d'aigua que naixia a Canovelles, passava a prop de la via del ferrocarril i regava totes les terres a ponent del Congost. Era l'anomenada mina dels Capellans.

Malgrat que avui en dia es troba completament desaparegut, hi havia un camí dels Capellans que pujava des de la capella de Sant Nicolau i que arribava fins a l'antic camí de Lliçà, a la part més alta de la carena, prop del camí de l'Escanyat.

L'espai no ha sofert cap variació en els últims anys, tret d'alguna neteja selectiva realitzada pels tallers d'ocupació.

Propietat	Privada.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius de protecció i recuperació previstos, en el Bosc del Molí dels Capellans són activitats a potenciar les relacionades amb:

- L'accessibilitat de l'espai, amb la definició, com a mínim, de l'accés superior i d'un tram de l'antic camí dels Capellans.
- La conservació dels ambients i espècies, destacant el matollar entre els ambients i els grans arbusts de llentiscles entre les espècies.

Tanmateix s'hauria de tenir especial atenció a:

- Els efectes de l'erosió, atès el pendent pronunciat i la inestabilitat del penya-

segat. No obstant, no hi ha un risc per a les persones, ja que el camí es troba una mica allunyat.

- La cacera i les activitats que s'hi relacionen, les quals generen residus.
- Encara que no és un indret molt afectat pels abocaments de residus, s'ha d'insistir en el control d'aquesta situació.

Fitxes associades

ENIM-10, bosc de Can Pagès.

ENIM-11, bosc de Sant Nicolau.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

Entrevista amb el Sr. Joan Campins, de la masia de Sant Nicolau.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPais NATURALs D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-10	BOSC DE CAN PAGÈS
Localització	Situat al nord-oest de Granollers, a la serra de Ponent, entre el barri de Terra Alta i el camí de l'Escanyat.
Accessos	Camí de Sant Nicolau. Pont de Can Pagès. Camí de Terra Alta.

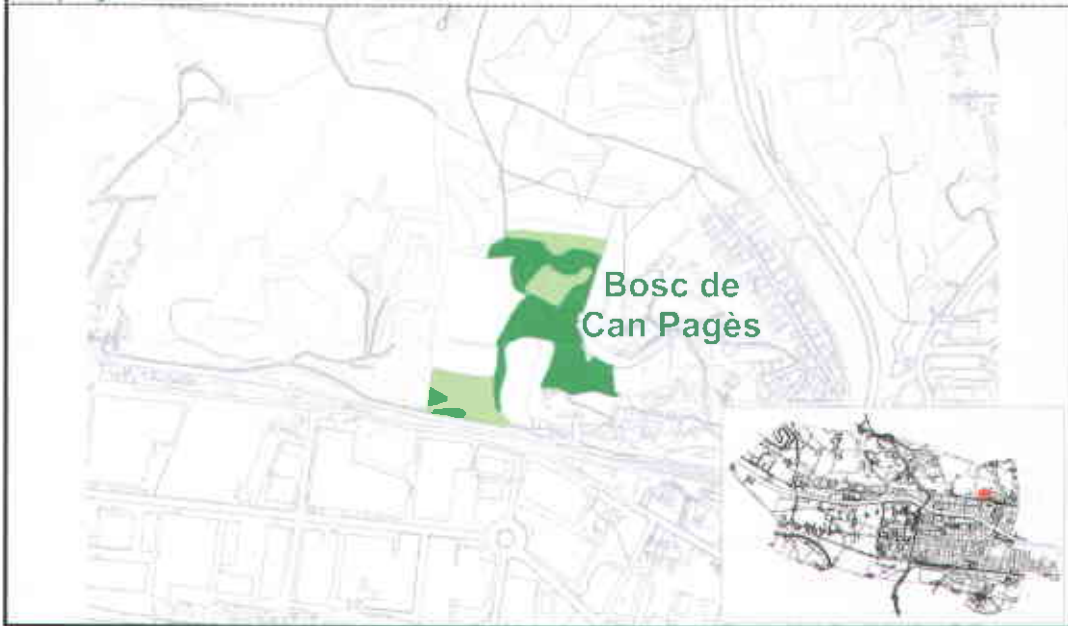
UTM	(439581.25, 4606538.31)	Altitud	Màx.: 200 m – Mín.: 150 m
Tipologia	Pineda i brolles.	Superfície	2,9 ha
Ús actual	Agroforestal. Espai valuós per la seva ubicació, conservació i interès paisatgístic.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques 39
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

Aquest espai consta de un sector forestal i de brolles que comencen a desenvolupar una vegetació de tipus arbori. Tot aquest espai limita, al nord, amb Terra Alta; al sud, amb el camí de l'Escanyat; a l'est, amb camps de conreu i el camí de Sant Nicolau i, a l'oest, amb erms i matollars.

La zona boscosa és un bosc monoespecífic de pi pinyer (*Pinus pinea*). En el seu sector nord constitueixen un conjunt d'arbres de gran alçada, amb creixement inclinat, que cerquen la llum, mentre que a la part sud, són de menor alçada i contribueixen a la estabilització d'un petit turó. Aquestes dues zones boscoses també presenten diferències en la riquesa del sotabosc: El nord és molt més divers, amb lledoner (*Celtis australis*), llorer (*Laurus nobilis*), olivera (*Olea europaea*), marfull (*Viburnum tinus*), garric (*Quercus coccifera*), entre d'altres; a Can Pagès sud, la cobertura vegetal és d'espècies d'herbàcies i només apareixen alguns arbustos com el matapoll (*Daphne gnidium*).

La fauna que es pot trobar dins d'aquests ambients és la característica d'espais **oberts**, com conreus i erms.

Infraestructures i equipaments

Els boscos de Can Pagès no disposen de cap tipus d'infraestructura ni equipament. Tampoc presenta un accés fàcil.

Es preveu que la senyalització d'aquest espai es faci conjuntament amb l'itinerari de lleure-carril bici.

Història

La masia de Can Pagès dóna nom a l'espai forestal. Antigament aquest bosc era més extens.

La masia estava ubicada a l'antiga carretera de Ribes de Freser, avui carrer de Joanot Martorell. Hi havia una bassa i, al seu costat, un pont sobre el camí de Can Pagès, avui completament desaparegut. Aquest pont encara el trobem i és un dels accessos **principals** des del nucli urbà a la serra de Ponent. La **superfície** del bosc

era molt superior a l'actual i, fins i tot, arribava a l'altra banda de la via. Amb la pressió agrícola, el bosc es va anar transformant en camps de conreu, i es fragmentà.

No s'ha efectuat cap actuació dins d'aquest espai natural, tret de les neteges de residus, a càrrec del taller d'ocupació La Font.

Propietat	Privada.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable.

Determinacions normatives específiques

El projecte de construcció de la zona verda prevista en el Pla parcial del sector U «Terra Alta» i situada al seu extrem est, caldrà que tingui en compte que limita amb l'extrem oest de l'espai natural d'interès municipal (ENIM) «Bosc de Can Pagès», qualificat com a àmbit complementari de gestió, motiu pel qual caldrà que en aquest projecte es contempli el manteniment i la recuperació de la vegetació autòctona pròpia dels turons de la plana vallesana i no s'inclouï cap actuació susceptible d'afectar negativament l'espai objecte de protecció o d'artificialitzar-ne la franja de contacte.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius de protecció i recuperació previstos, en el Bosc Can Pagès són activitats a potenciar les relacionades amb:

- El lleure, en especial al bosc de Can Pagès sud, per la seva proximitat al camí de Sant Nicolau i pel gran valor paisatgístic de l'espai.
- Creació de camins i itineraris, per facilitar els accessos a tots dos fragments de bosc.
- Educació ambiental, per la varietat d'ambients presents a la zona, com poden ser les pinedes, conreus, zona industrial, vies de comunicació, zona residencial, etc.

Tanmateix, s'haurà de tenir especial vigilància a:

- L'estat fitosanitari dels arbres del bosc de Can Pagès nord, molt afectats per temporals i ventades.
- L'erosió que afecta al bosc de Can Pagès sud, sobretot el marge amb el camí de Sant Nicolau.
- L'abocament incontrolat de residus al bosc sud i, sobretot, al bosc nord, on el sotabosc pot quedar malmès.

Fitxes associades

ENIM-12, verneda de Can Gili.

ENIM-09, bosc del Molí dels Capellans.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. ~~Estudis de Granollers 1 del~~

Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-11	BOSC DE SANT NICOLAU
Localització	Es troba a l'oest del terme municipal. El seu límit sud és la carretera de Granollers a Barcelona, al seu pas pel Coll de la Manya (C-352).
Accessos	Carretera de Granollers a Barcelona (C-352). Camí de Sant Nicolau. Camí de la Font del Ràdium. Camí nou de Can Casaca.

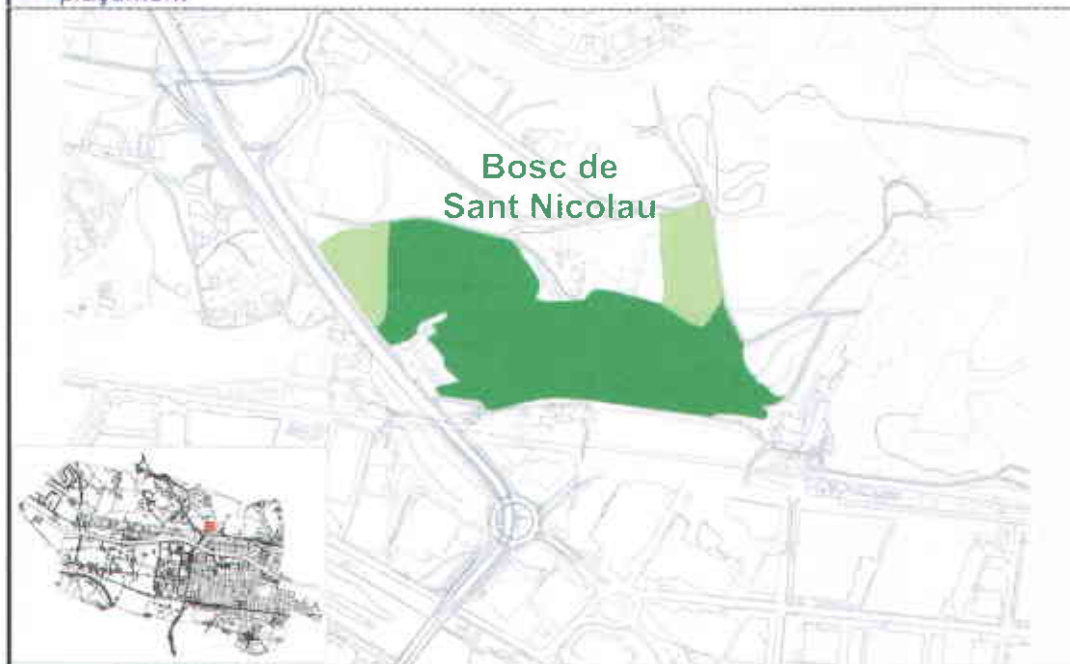
UTM	(439490.82, 4605945.64)	Altitud	Màx.: 191 m – Mín.: 140 m
Tipologia	Bosc, brolla i erms.	Superfície	10,5 ha
Ús actual	Agroforestal. Espai vinculat a la conservació de l'entorn forestal de la Font del Ràdium.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

Espai de la serra de Ponent situat a la part baixa del coll de la Manya. A l'est, limita amb els terrenys de Can Puça, a l'oest, amb el camí nou de Can Casaca, al nord, amb el camí de Sant Nicolau i, al sud, amb la carretera de Barcelona (C-352).

El terreny té un pendent molt pronunciat i orientat a l'est. Presenta una morfologia irregular per l'anterior conreu dels vessants, els quals han estat substituïts per pins.

El bosc de Sant Nicolau es divideix en dues comunitats vegetals: Al nord, hi ha un alzinar i, al sud, una pineda de pi blanc. Les principals espècies arbòries presents a tot el bosc són l'alzina (*Quercus ilex*) i el pi blanc (*Pinus halepensis*), també s'hi troben peus de pi pinyer (*Pinus pinea*), roure martinenc (*Quercus humilis*) i lledoner (*Celtis australis*). L'estrat arbustiu es compon principalment d'esperguera (*Asparagus acutifolius*), arç blanc (*Crataegus monogina*), lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*), galzeran (*Ruscus aculeatus*), rogeta (*Rubia peregrina*) i ginestó (*Osyris alba*). L'estrat herbaci presenta un bon recobriment a tot el bosc, amb espècies enfiladisses com l'heura (*Hedera helix*) i la vidalba (*Clematis vitalba*). Destaca la presència d'espècies nitròfiles, com l'esbarzer (*Rubus umifolius*) i l'arítjol (*Smilax aspera*) als marges del bosc.

Aquest sector forestal es veu completat amb erms resultants de l'abandonament de les activitats agrícoles, alguns en un avançat estat de recobriment per la vegetació arbòria.

L'extensió d'aquest espai pot permetre una bona recuperació de la fauna, sobretot després de la neteja de residus realitzada recentment, cosa que ha millorat les condicions ambientals del bosc.

Les actuacions de gestió forestal de l'espai han consistit en un sanejament i una tala selectiva, a fi de protegir la massa forestal existent i prevenir incendis forestals. Els criteris de tala es basen en l'eliminació d'arbres morts, arbres torts i branques seques d'alzines i pins blancs. Com a conseqüència, la densitat arbòria del bosc s'ha reduït molt i el sotabosc s'ha eliminat en bona part. Els treballs de tala han estat efectuats per una empresa de neteja forestal, que ha emprat maquinària. El taller d'ocupació La Font, al llarg de l'any 2000, i el pla d'ocupació de medi ambient, durant l'any 2001,

s'han encarregat de la neteja del bosc de Sant Nicolau.

Les condicions ambientals del bosc de Sant Nicolau són excel·lents, tot i la incidència del soroll sobre la zona, procedent de les vies de trànsit. En l'esdevenidor, a l'efecte de garantir l'estat de conservació de l'espai, s'haurien d'evitar els abocaments incontrolats de residus, mitjançant la millora de la senyalització de la zona i la informació sobre els punts de gestió i abocament controlat de residus en el terme municipal.

Infraestructures i equipaments

Les actuacions efectuades no preveuen cap tipus d'infraestructura ni equipament. Els equipaments de la Font del Ràdium es troben a uns 400 metres de distància del bosc.

La senyalització de l'espai constarà dels rètols informatius de l'itinerari de lleure-carril bici, que passa pel camí de Can Puça i té una variant pel camí de la Font del Ràdium.

Història

La masia de Sant Nicolau dona nom a l'espai forestal. Antigament era molt més ampli i formava una única unitat forestal amb el bosc de la Font del Ràdium i el torrent de Sant Nicolau. Situat al costat del bosc es troba la finca de Sant Nicolau, la qual data de principis del segle XIX. Pertanyia a un noble de Barcelona, que la va vendre al pare de l'actual propietari. Sobre un petit turonet, situat al costat de la masia, es trobava una capella amb la imatge de Sant Nicolau, on s'hi havien commemorat casaments, bateigs i aplecs de la gent adinerada de l'època. Recentment, la capella ha estat substituïda per una casa. La masia continua en actiu i es dedica a l'agricultura i la ramaderia.

Els accessos al Bosc de Sant Nicolau s'han modificat molt al llarg dels anys. Alguns accessos desapareguts actualment són:

- El pont de Sant Nicolau, on els pagesos expliquen que podia passar un carro amb vela. El pont va anar quedant-se soterrat fins que es va recuperar per fer un nou pont, que passa per sota la carretera del coll de la Manyà.
- El camí de Can Casaca, que recorria l'interior del bosc fins a arribar al turó i la masia de Can Casaca. Actualment el traçat d'aquest camí s'ha perdut i l'accés a la finca es fa pel camí nou de Can Casaca.

El camí de la Font del Ràdium no ha sofert cap tipus de modificació des de fa temps. En canvi, de nova construcció és el camí de Can Puça, que uneix la masia de Sant Nicolau amb la carretera del coll de la Manyà. Les obres d'obertura d'aquest camí van comportar la retallada del marge est del bosc, amb la qual cosa va afavorir, a més, l'aparició de pendents pronunciats, clarament exposats a l'erosió. Al marge oest del bosc s'hi troba la torre de Can Casaca, una torre telegràfica que es conserva bastant sencera. Edificada a l'any 1849, pertanyia a la línia de telegrafia òptica de Barcelona a Vic. Aquesta torre forma part del catàleg del patrimoni arquitectònic de Granollers.

Les darreres actuacions a la zona han consistit en l'aclariment i neteja de l'estrat arbori i arbustiu. A l'entorn del bosc de Sant Nicolau i de la Font del Ràdium, durant el dia mundial del medi ambient, es realitza un itinerari amb els alumnes de cicle mitjà d'ensenyament primari de Granollers.

Propietat	Privada.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius ecopaisatgístics previstos de protecció i recuperació, en el bosc de Sant Nicolau s'ha de potenciar:

- El lleure que, per la proximitat a la ciutat, pot esdevenir una zona verda molt visitada.
- L'educació ambiental, ja que l'alzinar de Sant Nicolau es troba ben constituït i l'espai ofereix vistes interessants sobre la vall del Congost.
- Visites culturals, perquè a part del valor que com a patrimoni natural el bosc representa, a l'oest de l'espai es troba l'antiga torre telegràfica de Can Casaca.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial cura a evitar fets com:

- L'abocament de residus d'origen industrial, per la proximitat al polígon industrial.
- Els abocaments d'origen domèstic, pel desconeixement d'alguns ciutadans sobre els punts d'abocament controlat, deixalleries i altres instal·lacions per al tractament de residus.
- La cacera i les activitats que s'hi relacionen.
- L'impacte acústic de les xarxes viàries existents, com l'autovia del Coll de la Manyà i la carretera antiga de Barcelona a Ribes de Freser.

Fitxes associades

ENIM-06, bosc de la Font del Ràdium.

ENIM-16, torrent de la Font del Ràdium.

ENIM-09, bosc de Molí de Capellans.

ENIM-17, torrent de Sant Nicolau.

ENIM-04, la Costa (Bosc de Can Many, bosc de Can Feliuà, bosc de Can Riera i bosc de Ca n'Amat).

EBIM-68, llentiscle del bosc de Sant Nicolau.

EBIM-74, lledoner del camí de Can Pastor.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

Entrevistes amb el senyor Joan Campins i la senyora Pilar Calvo, propietaris de la casa de Sant Nicolau, i la senyora Teresa Bassa.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-12	VERNEDA DE CAN GILI
Localització	Se situa a l'oest de Granollers, al costat de la carretera de Lliçà d'Amunt, entre els barris de Can Gili i Terra Alta.
Accessos	Carretera de Lliçà d'Amunt, sortida cap a la verneda. Carrer de Sant Ferran. Camí de Lliçà d'Amunt.

UTM	(439603.57, 4606234.92)	Altitud	Màx.: 175 m – Mín.: 155 m
Tipologia	Bosc i erms.	Superfície	1,3 ha
Ús actual	Àrea de descans del carril bici i de l'itinerari de lleure, zona d'esbarjo amb jocs infantils i espai d'educació ambiental.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques 47
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

Espai situat als marges del tram sud del torrent d'en Gili, entre els barris de Terra Alta i Can Gili, on es troba el tram nord del torrent. Limita, a l'oest, amb la zona de la Vinyeta, a l'est, amb la via de ferrocarril de Barcelona a Puigcerdà, al nord, amb la carretera de Lliçà d'Amunt i, al sud, amb l'antic camí de Lliçà.

És una arbreda caducifòlia, on l'espècie dominant és l'àlber (*Populus alba*), acompanyada d'altres arbres com els plàtans (*Platanus x hispanica*), pollancre (*Populus nigra*) i oms (*Ulmus minor*). L'estrat arbustiu, molt adaptat a la humitat de l'indret, està format per espècies tan singulars del municipi com la cua de cavall (*Equisetum arvense*) i la falguera aquilina (*Pteridium aquilinum*), i d'altres ja més comunes com l'esparreguera (*Asparagus acutifolius*) i el marfull (*Viburnum tinus*). L'estrat herbaci es caracteritza per abundants canyes (*Arundo donax*) al llarg del torrent i en les zones amb menor cobertura arbòria.

Per les característiques de l'espai, resulta un lloc propici per a la instal·lació de fauna ornítica, sobretot passeriformes, com es pot constatar actualment. La seva ubicació, dins del nucli urbà, dificulta la presència d'algun altre tipus de fauna vertebrada.

Les actuacions d'adequació de la verneda de Can Gili preveuen la protecció de l'arbreda existent, així com la revegetació de l'estrat arbori de la zona oest, amb espècies autòctones caducifòlies, com verns (*Alnus glutinosa*), àlbers, pollancre, roure martinenc (*Quercus humilis*) i oms. En referència a aquest darrer, afegir que no es pot plantar l'espècie autòctona (*Ulmus minor*) i, com a conseqüència, es plantarà l'om siberià (*Ulmus pumila*) per la seva resistència a la grafiosi, malura que afecta als oms autòctons. Paral·lelament a les plantacions, també s'han efectuat obres de millora i condicionament de l'espai, per tal de dotar el conjunt dels barris de Terra Alta i Can Gili d'una nova zona verda. Amb l'objectiu de potenciar els valors de la verneda de Can Gili i sempre mantenir al màxim el grau de naturalitat d'aquest espai, s'han endegat feines de neteja forestal, control fitosanitari, recollida de residus, millora de l'accessibilitat a l'espai i revegetació de les zones més desforestades. A més, s'han creat dos espais lúdics a l'interior de l'arbreda.

L'estat de conservació de la verneda, durant els últims anys, ha estat força bo i s'ha observat un cert respecte per la zona. Amb les millores actuals, no es preveu la

necessitat d'efectuar noves actuacions en un futur, ja que l'arbreda presenta un bon estat ambiental. Tanmateix, resultaria convenient la neteja forestal periòdica.

Infraestructures i equipaments

Les actuacions de condicionament de la zona han comportat la realització de plantacions, implantació de tanques i la creació d'una àrea d'esbarjo.

S'han ubicat tanques protectores de fusta en diferents punts del perímetre i per delimitar els diferents espais de la verneda.

També disposa d'un rètol amb informació ambiental sobre la zona i la senyalització de l'itinerari de lleure-carril bici. Es preveu millorar la senyalització de l'espai des dels carrers propers a la zona.

Història

La masia de Can Gili dóna nom a l'espai forestal, antigament molt més ampli, ja que va ser reduït amb la construcció de la carretera de Lliçà d'Amunt. Darrerament, la masia ha estat restaurada i equipada com a centre cívic.

Aquest paratge se'l situava a la antiguitat a la serra de Can Gili, una zona de la serra de Ponent. La gent que el freqüentava ho feia per passejar, recol·lectar plantes medicinals i buscar aigua de la Font d'en Gili. Al costat de la font, es trobava també una bassa, propietat de la masia de les terres del Manso Gili. Tant la font com la bassa no fa gaire anys que van desaparèixer. Segons els masovers, els arbres de la verneda, que assoleixen grans alçaries, van ser plantats per ornamentació pels amos de la masia. L'espai forestal actual es va reduir després de la construcció de la carretera, però hi ha indicis que en el passat existia un altra zona forestal que se situava a l'oest de la verneda i que rebia el nom de Bosc de Can Gili.

Les darreres actuacions realitzades han estat la neteja i el sanejament forestal de l'entorn, la senyalització de la zona i d'altres indrets de la serra de Ponent, les plantacions per augmentar la superfície arbòria de l'espai, les neteges forestals i de residus, i la creació de zones lúdiques a l'interior de la verneda.

Propietat	Pública.
Planejament vigent	Sòl urbà: zona verda.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius ecopaisatgístics previstos de protecció i recuperació de la verneda de Can Gili, s'ha de potenciar:

- El lleure, amb la creació d'una àrea de descans i un parc infantil.
- Les visites dels veïns de Terra Alta i Can Gili.
- El coneixement d'aquest espai pels ciutadans de Granollers.
- L'educació ambiental, on es pot explicar la plantació temàtica del bosc de ribera efectuada a la zona oest de la verneda.
- La realització d'itineraris al llarg de la serra de Ponent.
- L'ús del carril bici, que recorre tot el municipi i disposa d'una àrea de descans en aquest espai natural.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial vigilància a:

- Les zones d'aparcament, sobretot als marges de la verneda amb el carrer de Sant Ferran, i impedir l'accés a l'interior de la verneda.

- Controlar els abocaments de residus detectats i senyalitzar la prohibició d'abocament.
- El creixement i estat sanitari dels arbres, per evitar caigudes de branques i troncs.

Fitxes associades

ENIM-10, bosc de Can Pagès.

EBIM-2, alzina de Terra Alta.

EBIM-3, àlbers de la Verneda de Can Gili.

EBIM-4, pollancre de la Verneda de Can Gili.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

Entrevistes amb els antics masovers de Can Gili i Carme Bassa (pintora que té quadres de la Verneda)

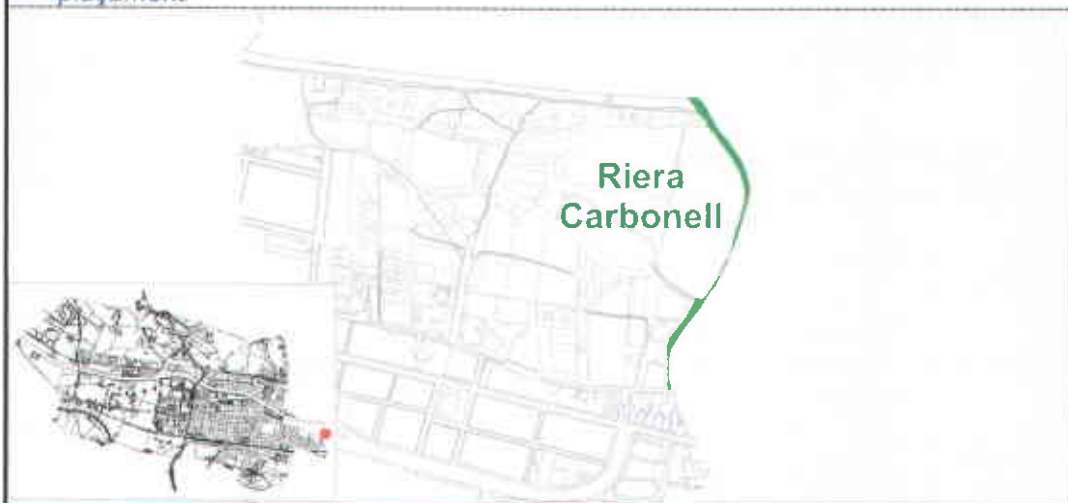

**CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL**

ENIM-13	RIERA CARBONELL
Localització	Situada al nord de Granollers, en el barri del Lledoner, el seu curs fa de partió dels termes municipals de Granollers i les Franqueses del Vallès.
Accessos	Carrer Primer Marquès de les Franqueses. Carrer Corró. Camí de la masia de Can Pagès de les Basses.

UTM	(441171.04, 4608245.89)	Altitud	Màx.: 160 m – Mín.: 153 m
Tipologia	Riera.	Superfície	0,3 ha
Ús actual	S'ha actuat en la conservació de la riera i a la zona de protecció com a espai verd. És el principal afluent del riu Congost a Granollers.		

Fotografia

Emplaçament

Descripció

La riera Carbonell neix a Cànoves, a les proximitats del Parc Natural del Montseny. Després, s'endinsa en el terme municipal de les Franqueses del Vallès —Corró d'Amunt, Marata i Corró d'Avall—, per acabar desembocant en el Congost. En aquests últims metres, el marge esquerre de la riera pertany a Granollers i el dret al barri de Can Calet de les Franqueses del Vallès.

El llit de la riera en el tram granollerí és ample i amb poc desnivell. En el primer tram, proper a la casa de Can Mònic, el marge esquerre està estabilitzat amb grans blocs en forma d'escollera; en el marge de les Franqueses, el talús ha estat pavimentat. A l'alçada de la masia de can Pagès de les Basses, finalitza la canalització.

La vegetació arbòria correspon al marge de la masia de can Pagès de les Basses, on s'hi troben lledoners (*Celtis australis*), acàcies falses (*Robinia pseudoacacia*), plàtans (*Platanus x hispanica*), pollancre (*Populus nigra*) i alguna noguera (*Juglans regia*). En els espais més propers a les terres de conreu de la masia, creixen canyes (*Arundo donax*) i esbarzer (*Rubus ulnifolius*).

En el marc del programa subvencionat per l'Agència Catalana de l'Aigua, s'han dut a terme actuacions de neteja i conservació de la llera, amb algunes plantacions d'arbustos i altra vegetació pròpia de ribera.

Malgrat ser un espai integrat en el casc urbà en la seva major part, la proximitat del riu Congost i l'entorn agrícola permet que aquest medi natural serveixi d'allotjament a poblacions animals, especialment ocells, que aprofiten els nuclis de canya com a refugi. També es troben individus del grup dels amfibis en les freqüents basses que es formen.

Les condicions ambientals de la riera són bones, encara que sovint hi apareixen punts d'abocaments no controlats. En el seu sector final, els marges estan ocupats per horts familiars.

Infraestructures i equipaments

El curt recorregut de la riera Carbonell en el municipi de Granollers —490 metres— compta amb dos ponts: el del carrer Primer Marquès de les Franqueses i el del carrer de Corró.

També hi ha una línia elèctrica que resseguix el traçat fluvial.

Història

La riera Carbonell no és l'únic topònim amb el qual es coneix aquest espai; també es coneix com la riera de Corró.

L'entorn de la riera Carbonell havia estat totalment agrícola en el passat. Tres masies, amb les seves terres de conreu, s'assenten als marges del torrent:

- Can Pagès de les Basses: Anomenada així per les basses que hi ha properes al marge esquerre de la riera. Encara conserva una important activitat agrícola i ramadera.
- Can Mònic: Avui convertida en una casa senyorial situada al costat de la carretera.
- Can Calet: masia que pertany a Corró d'Avall (les Franqueses del Vallès), on els conreus han estat substituïts, en els últims anys, pels habitatges del barri de Can Calet.

Aquests canvis a l'entorn de la riera Carbonell no han impedit que sigui un torrent molt actiu en els períodes de pluja.

Darrerament s'ha actuat en la neteja i conservació de la llera.

Propietat	Pública.
Planejament vigent	Sòl urbanitzable i Sistema hidrogràfic.

Determinacions normatives específiques

El Pla parcial del sector residencial X «El Lledoner», així com tot pla o projecte que el desenvolupi, haurà de recollir de manera específica la delimitació de l'Espai natural d'interès municipal (ENIM) de la riera de Carbonell i d'una franja de protecció al seu entorn d'un mínim de 20 metres, així com justificar que les mesures de conservació que s'apliquin en aquestes zones compleixen el que es preveu al Pla especial de protecció i gestió del patrimoni natural de Granollers.

En tots aquests casos es tindran en compte les següents mesures de conservació:

- No es permet tallar, arrancar o malmetre la vegetació arbòria existent a l'anomenada àrea de protecció de l'ENIM riera de Carbonell ni cap obra d'artificialització (canalització, formigonat, col·locació de gabions, etc.) d'aquest sector de la llera de la riera.
- Qualsevol treball d'acondicionament o manteniment de la llera de la riera es farà de manera respectuosa amb la vegetació natural, especialment arbòria, i garantint el manteniment de les seves condicions de naturalitat o la restauració efectiva d'aquells elements que en pugessin resultar afectats.
- No es permet la instal·lació de cap infraestructura o equipament (torre elèctrica o de telecomunicacions, transformador, suports de ponts o altres elements d'infraestructures viàries, etc.) a l'àrea de protecció de l'ENIM «Riera de Carbonell».
- La franja de vint metres existent a l'entorn de l'àrea de protecció, s'acondicionarà de manera que es reproduïxi l'ambient de ribera propi de les vores de torrents i rieres, utilitzant, pel que fa a la vegetació arbòria, **espècies** autòctones característiques d'aquests ambients humits de la

plana vallesana.

Directrius de protecció i gestió

En el futur, caldrà revaloritzar la funció de la riera com a espai lliure periurbà, element de connexió biològica amb el riu Congost i altres espais de la zona, així com conscienciar els veïns sobre la seva conservació. En aquest sentit, ha d'esdevenir una oportunitat la futura ubicació en aquesta zona del Parc del Lledoner. També serà convenient donar continuïtat al programa de neteja i conservació de lleres públiques.

D'acord amb els objectius de protecció i recuperació ecopaisatgístics, s'haurien de potenciar les activitats relacionades amb:

- El reconeixement i difusió de l'espai de la riera Carbonell, mitjançant la senyalització i educació ambiental.
- La recuperació d'aquest medi natural com a espai natural periurbà.
- La cooperació entre els ajuntaments de Granollers i les Franqueses del Vallès per a la conservació del torrent.

Tanmateix, s'hauria de tenir en compte:

- Eliminar els punts d'abocament incontrolats a la llera de la riera i controlar els abocaments de la zona d'hortos, situada en la desembocadura amb el Congost.
- Controlar els col·lectors que aboquen aigües a la riera, perquè no afectin la qualitat de l'aigua.
- Minimitzar els residus agrícoles que puguin arribar a la riera, per no contaminar les seves aigües.
- Les fortes pressions a les quals la riera pot ser sotmesa en el futur, amb la construcció de la Ronda Nord i la idea del soterrament proposat pels ajuntaments de Granollers, Canovelles i les Franqueses del Vallès.

Fitxes associades

ENIM-14, riu Congost.

EBIM-47, mèlies del carrer de Primer Marquès de les Franqueses.

EBIM-48, lledoner del carrer de Jaume Corbera.

EBIM-52, pollancre de la riera Carbonell.

EBIM-53, saüc de la riera Carbonell.

EBIM-54, acàcies de la riera Carbonell.

EBIM-55, om de la riera Carbonell.

EBIM-89, om de Can Pagès de les Basses Vell.

EBIM-91, pineda de Can Mònic.

EBIM-92, cedres de Can Mònic.

Fonts documentals

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-14	RIU CONGOST
Localització	Espai fluvial que travessa la ciutat de nord a sud, a les ribes del qual s'ha instal·lat el nucli urbà.
Accessos	Hi ha diverses escales metàl·liques que permeten accedir a la llera del riu des del passeig Fluvial, en el marge dret i esquerre. Nova zona verda de l'avinguda de Sant Julià.

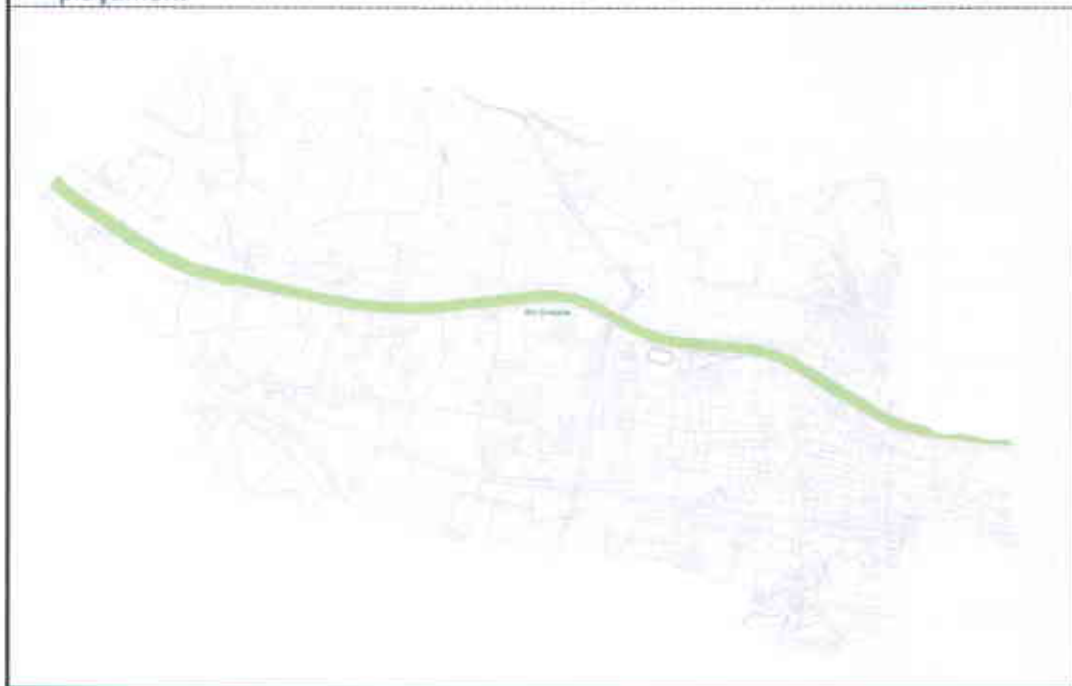
UTM	(440400, 4601900)	Altitud	Màx.: 153 m – Mín.: 88 m
Tipologia	Riu.	Superfície	48 ha
Ús actual	Espai d'alt interès per a l'educació ambiental i com a connector biològic entre la serralada Prelitoral amb l'espai natural de la Conreria, Sant Mateu, Céllecs, de la serralada Litoral. Constitueix un dels centres d'interès dels itineraris a peu i en bicicleta, i és considerat l'hàbitat natural més emblemàtic del municipi, per la seva funció ecològica.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

El riu Congost al seu pas per Granollers es troba situat en una plana de pendent suau, entre dos conjunts d'elevacions anomenats serra de Ponent i serra de Llevant. En aquesta plana s'assenten el nucli urbà, les zones industrials, les vies de comunicació, les terres de conreu i alguns fragments d'espais forestals. El Congost neix a la font de Can Regàs, a la Plana de Vic, i té un recorregut total de 43 Km. En arribar a Granollers, el travessa de nord a sud durant uns 6,5 km, i recull les aigües de diverses rieres de més o menys importància, com la riera Carbonell, el torrent de Can Gili, el torrent de Sant Nicolau i el torrent de Can Català.

La llera del Congost és un espai transitable i ampli. El terreny natural del riu, però, es més pedregós, com es pot observar en el tram sud del municipi. Per tal de prevenir les avingudes, el curs del riu s'ha canalitzat en el tram urbà, mitjançant murs reforçats amb travesses de formigó. La canalització del curs d'aigües baixes és a base d'escullera i d'una reducció del pendent del llit per disminuir la velocitat de l'aigua, amb la qual cosa es disminueix el risc d'inundacions en cas d'avingudes d'aigua. A més, uns petits salts rellancen l'aigua per evitar que aquesta quedi estancada.

La vegetació associada al riu Congost es troba en fase recuperació. La millora substancial de la qualitat de les aigües en els darrers anys, ha resultat fonamental per a la recuperació de la flora del Congost. Moltes són les espècies de plantes indicadores del bon estat de les aigües del Congost, entre d'elles destaquen les següents:

- Boga (*Typha angustifolia*): creix amb les arrels submergides a les vores del riu i, de vegades, a l'interior. Es localitza més aviat als trams nord i sud que en el tram urbà central.
- Canyís (*Phragmites australis*): pot situar-se des de la mateixa aigua fins a certa distància d'aquesta. En aquest espai forma nuclis però mai de grans dimensions. Com la boga, és més comú en els extrems nord i sud del municipi.
- Jonc comú (*Scirpus holoschoenus*): se'n troba des de les immediacions de l'aigua fins a distàncies considerables. És bastant comú a tota la llera alta del riu

Congost, i sovint forma importants nuclis.

- Plantatges (*Plantago lanceolata* i *Plantago major*) i ranuncles (*Ranunculus* sp.): plantes arrelades al fons, amb fulles planes damunt de la superfície de l'aigua. Són molt habituals al llarg de tota la llera baixa del riu.
- Algues verdes (sobretot, *Cladophora glomerata*): alga filamentosa i ramificada totalment submergida. Hi és molt present.

En aquells punts més rics en substàncies nitrogenades també hi poden aparèixer la canya (*Arundo donax*), l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*) i herbes ruderals.

Les comunitats animals presents al llarg del Congost depenen molt directament de l'estat de salut del riu. En el moment actual moltes poblacions dels diferents grups animals s'estan recuperant. Resulten fàcilment visibles ocells indicadors de l'estat ecològic del riu com el blauet (*Alcedo atthis*), la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*), l'esplugabous (*Bubulcus ibis*) i el bernalet pescaire (*Ardea cinerea*).

L'estat de conservació del Congost ha millorat molt durant els últims anys, sobretot si ho comparem amb el passat, quan el riu era utilitzat pràcticament com a una claveguera a cel obert. La conscienciació dels ciutadans i les indústries sobre la importància ecològica i paisatgística d'aquest espai ha jugat un paper fonamental en la seva recuperació.

Infraestructures i equipaments

Les infraestructures presents al Congost estan dissenyades per millorar les vies de comunicació entre els dos marges del riu. En aquest sentit, s'ha construït un pont per vianants al final del Parc Firal. Més recentment, també s'han instal·lat algunes escales metàl·liques que permeten passejar al llarg de la llera alta.

L'Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) és el principal equipament del Congost a Granollers. Situada en el marge esquerre i al final del terme municipal, recull les aigües residuals de Granollers, Canovelles i Les Franqueses del Vallès.

La senyalització de l'espai consta d'un itinerari explicatiu al passeig fluvial, entre el Barri dels Instituts i les pistes d'atletisme. Mitjançant plafons s'informa sobre la història del riu, la relació riu-ciutat, la flora i la fauna, les darreres actuacions al Congost, entre d'altres continguts. Per altra banda, el recorregut de l'itinerari de lleure-carril bici discorre per molts trams del **passeig Fluvial del riu**.

Història

El nom de Congost ve del seu recorregut, al llarg d'un congost estret. Al segle X l'anomenaven riu Vallès. Les primeres dades sobre el topònim apareixen a l'any 875, en una documentació històrica sobre Aiguafreda i ens diu que era un riu ombrívol i d'aigües fresques.

La ciutat de Granollers té el seu origen en el marge esquerre del riu Congost. El riu, ja en aquells temps, era un indret de gran importància, tant pels seus marges fèrtils com per ser una important via de comunicació. A la riera, com també es coneixia aquest espai, els granollerins realitzaven activitats diverses, com banyar-se o rentar la roba. Les extraccions de sorra i grava per a la construcció també van ser comunes en altres temps. Però, a partir del creixement industrial de la ciutat, la qualitat de l'aigua va començar a empitjorar. La salut del Congost va quedar malmesa per l'abocament directe d'aigües residuals urbanes i industrials. Una de les primeres actuacions per millorar les condicions del riu va ser la construcció dels murs de canalització, durant la dècada dels 70, amb l'objectiu de protegir la població de possibles avingudes. En els darrers anys la intervenció a la llera i el canal d'aigües

baixes tenen per objectiu recuperar les condicions ecopaisatgístiques del riu.

Les darreres actuacions han estat la realització d'una canalització a base d'escullera i el reforçament dels murs ja existents amb les travesses de formigó, el condicionament del passeig fluvial, la confecció d'un crèdit variable adreçat als alumnes de 1er d'ESO per al coneixement del riu Congost, el projecte per a la clausura de l'antic abocador de Palou i recuperació de l'entorn fluvial, finançat amb fons europeus, i l'avaluació de l'estat del riu i adopció d'un tram per part de catorze col·lectius de Granollers.

Propietat	Pública.
Planejament vigent	Sistema hidrogràfic.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius previstos de protecció i recuperació ecopaisatgístics, per al riu Congost caldria potenciar activitats relacionades amb:

- La conservació del riu, des del punt de vista de la qualitat de l'aigua i per les condicions ambientals de l'entorn fluvial.
- La valoració del riu i la zona humida de Can Cabanyes com a connector biològic entre espais lliures de la plana del Vallès, i hàbitats naturals on es puguin desenvolupar comunitats vegetals i animals.
- L'educació ambiental vinculada al riu, mitjançant la implicació dels diferents col·lectius i agents socials vinculats al riu.
- La utilització del passeig Fluvial per a tot tipus d'activitats relacionades amb el lleure: passejades, itineraris, carril-bici, fires, exposicions...

Tanmateix, s'hauria de tenir especial atenció a:

- Evitar l'abocament de residus de plàstic i paper a la zona nord del riu, com a conseqüència de l'activitat del mercat de Canovelles de cada diumenge.
- Coordinar la inspecció de col·lectors que aboquen al riu, per tal d'evitar els abocaments contaminants.
- Evitar els punts on s'acumulen la vegetació i objectes que puguin dificultar la circulació de l'aigua.

Fitxes associades

ENIM-01, bosc de Can Cabanyes.

ENIM-13, riera Carbonell.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virginia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-15	TORRENT DE CAN NINOU
Localització	Situat al sud-oest del terme municipal de Granollers, té la capçalera a la serra de Ponent, en el carrer d'Isaac Peral del polígon industrial de Coll de la Manya. Discorre entre el polígon industrial Els Xops i els terrenys del Circuit de Catalunya. S'endinsa en el terme municipal de Parets del Vallès, on desemboca en el Tenes.
Accessos	Camí antic de Parets. Camí de Can Ribes.

UTM	(439052.57, 4606347.71)	Altitud	Màx.: 146 m – Mín.: 117 m
Tipologia	Torrent.	Superfície	1,2 ha
Ús actual	Conservació del curs fluvial, atès que recull les aigües de la zona i les condueix cap a la vall del Tenes.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

Espai situat en els terrenys de Can Ninou, molt pròxims al límit municipal de Granollers i Parets del Vallès. La conca de recepció del torrent es troba a la zona industrial dels Batzacs, en el polígon de Coll de la Manya, des d'on baixa, deixant al marge esquerre conreus, erms i el camí antic de Parets i, al marge dret, cultius i el polígon industrial Els Xops. En l'últim tram del torrent, dins del territori de Granollers, una prolongació del camí de Can Ribes travessa el curs del torrent, per dirigir-se a una granja propera. A uns cent metres d'aquest punt, comença el municipi veí de Parets del Vallès.

El traçat del torrent està molt ben definit en tot el seu recorregut, tret de la conca de recepció, on existeix una instal·lació industrial. Els marges són estables i només s'ha hagut de realitzar una petita actuació en el tram final del terme municipal, on s'ha retingut el talús amb grans blocs.

La vegetació de ribera del torrent ha estat substituïda per un canyar molt dens i una bardissa abundant en aquells espais més propers a les terres de conreu. També trobem alguns peus de roure martinenc (*Quercus humilis*) i algunes agrupacions de plàtans (*Platanus x hispanica*), al marge del torrent.

La situació del torrent, en una gran àrea oberta i envoltada de terres de cultiu i camps erms, possibilita la presència d'aus, que tenen com a refugi el canyar.

L'estat de conservació del torrent és bastant bo, malgrat presenta una diversitat d'espècies vegetals molt baixa.

Infraestructures i equipaments

L'única infraestructura existent al torrent de Can Ninou és una línia elèctrica que disposa de diverses torres elèctriques a la llera del torrent.

Història

El nom del torrent no té una procedència clara. Està ubicat dins els terrenys de can Ninou i se suposa que porta el mateix nom.

Abans de construir-hi el polígon industrial, era un espai lliure de tipus agroforestal.

Anualment es realitzen tales dels nuclis de canya, al llarg del traçat de la xarxa elèctrica.

Propietat	Pública.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable i sistema hidrogràfic.

Directrius de protecció i gestió

En el futur resultarà necessària una neteja forestal de les restes vegetals acumulades en el llit del torrent i un control exhaustiu dels abocaments d'aigües contaminades que s'han detectat durant l'estudi de camp.

D'acord amb els objectius previstos de protecció i recuperació ecopaisatgístics pel torrent de Can Ninou, s'ha de potenciar:

- La millora dels camins d'accés, ja que el camí de Can Ribes queda tallat per la via interpolar del Circuit de Catalunya, i el camí antic de Parets es troba amagat dins de la zona industrial.
- Les neteges periòdiques del llit de torrent, sobretot de les restes vegetals acumulades.
- La valorització d'aquest medi natural per part de les empreses que l'envolten, per evitar així els abocaments d'aigües residuals.
- La senyalització i difusió de l'espai natural.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial vigilància a:

- Evitar els petits abocaments domèstics detectats.
- Controlar, els abocaments d'aigües residuals que poden tenir incidència sobre la flora, la fauna i el sòl del torrent de Can Ninou i del riu Tenes.
- Prevenir el risc d'avingudes en tot el traçat del torrent.

Fitxes associades

ENIM-05, bosc de Can Ferran.

ENIM-02, bosc de Can Català.

ENIM-07, bosc de Can Gordi.

EBIM-64, roure martinenc del torrent de Can Ninou.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002

Entrevistes amb els veïns de la granja.

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPais NATURALs D'INTERÈS MUNICIPAL

ENIM-16	TORRENT DE LA FONT DEL RÀDIUM
Localització	Es troba al nord-oest de la serra de Ponent, entre la carretera de Granollers a Barcelona (C-332) i l'autovia de l'Ametlla, dins de l'àmbit d'influència del polígon industrial del Coll de la Manya.
Accessos	Carretera a Barcelona (C-332) per la sortida de coll de la Manya. Autovia de l'Ametlla per la sortida del polígon industrial de Font del Ràdium. El camí de la Font del Ràdium. El camí nou de la Carena. El corriol del bosc de la Font del Ràdium. El camí de Sant Nicolau. Itinerari de lleure-carril bici de la serra de Ponent.

UTM	(439052.57, 4606347.71)	Altitud	Màx.: 220 m – Mín.: 146 m
Tipologia	Torrent.	Superfície	3,3 ha
Ús actual	Espai per a l'educació ambiental i el lleure, tot i que l'accés al llit del torrent presenta certes dificultats, a causa del pronunciat pendent dels talussos dels marges.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

El torrent de la Font del Ràdium neix a l'antic camí de Lliçà, proper a la finca de can Marçal. Forma part de la conca hidrogràfica del Tenes, afluent del Besòs. Tot i que les captacions han deixat avui el seu curs sense aigua i només en porta quan plou, el curs del torrent baixa en direcció cap a migdia, deixa, a l'oest, les vinyes de l'indret conegut com el Miquelic i, a l'est, el Bruguerar, un espai que combina camps de conreu i bosc. En arribar a l'espai de la Font del Ràdium apareixen les primeres naus del polígon industrial. Continua, al llarg de cinc-cents metres més, fins a soterrar-se a l'alçada del carrer de Miquel Servet, supera la carretera de Barcelona i l'autovia de l'Ametlla, fins a la seva desembocadura al riu Tenes, ja fora dels límits municipals de Granollers.

El torrent discorre en la seva capçalera entre canyar; també hi trobem un dels boscos de ribera millor conservats de Granollers, constituït per oms (*Ulmus minor*) i àlbers (*Populus alba*), amb arbres d'alçades superiors a 20 metres, i un sotabosc format per esbarzers, sanguinyol (*Cornus sanguinea*), heures (*Hedera helix*), aritjol, vidalba i arç blanc (*Crataegus monogina*). En el tram final, el canyar torna a ser la vegetació predominant, amb una funció estabilitzadora dels talussos dels marges del torrent. L'albareda és de dimensions reduïdes, però compta amb arbres d'alçàries superiors als 25 metres. L'omeda és més extensa i presenta gran densitat d'esbarzers (*Rubus ulmifolius*) i canya (*Arundo donax*). També s'hi troba l'acàcia falsa (*Robinia pseudoacacia*), molt ben adaptada a les condicions ambientals i amb un extens creixement al llarg de tot el torrent.

Dins de les actuacions per a la recuperació del torrent de la Font del Ràdium, s'ha realitzat un sanejament de l'espai i plantacions en els marges, per millorar l'estabilitat del terreny, amb espècies autòctones com el marfull (*Viburnum tinus*), ginesta (*Spartium junceum*), romaní (*Rosmarinus officinalis*), avellaner (*Corilus avellana*), heura, aloc (*Vitex agnus-castum*), sanguinyol (*Cornus sanguinea*), saulic (*Salix purpurea*) i saüc (*Sambucus nigra*). Dins del mateix projecte de restauració de l'espai, també s'ha habilitat una zona verda al llarg del marge dret del torrent. En l'esmentat passeig s'hi han plantat espècies com el til·ler (*Tilia platyphyllos*), l'alzina (*Quercus ilex*), el roure martinenc (*Quercus humilis*) i la surera (*Quercus suber*), en combinació

amb arbusts de romaní, marfull, ginesta i llentiscle (*Pistacia lentiscus*). Després de la neteja de llit del torrent, les condicions ambientals actuals poden afavorir la recolonització de l'espai per la fauna, sobretot rèptils, amfibis i micromamífers. Tanmateix esmentar que, ja actualment, l'avifauna té un important refugi en les capçades de l'albereda.

Infraestructures i equipaments

Les actuacions de condicionament realitzades a la Font del Ràdium, han dotat l'espai, en els darrers anys, de noves infraestructures i equipaments relacionats amb el lleure i l'ús públic.

A la zona de la font, s'ha millorat l'accés d'un costat a l'altre del marge, i s'ha creat una àrea de descans, equipada amb fonts, bancs d'obra, tanques de protecció i plantacions, i es preveu la construcció de la nova Font del Ràdium.

A l'abocador de runes clausurat, la intervenció consisteix a millorar l'estabilitat dels talussos, revegetar la superfície i obrir un camí d'accés fins a un indret que esdevé un mirador sobre l'espai de la Font i la vall del Tenes, abastant, al fons, la serra de Collserola.

És prevista la col·locació de senyalització informativa sobre la Font del Ràdium. Els punts informatius de l'itinerari de lleure-carril bici permetran, també, la senyalització de l'espai des dels altres **espais naturals propers**.

Història

El torrent de la Font del Ràdium rep aquest nom de la font del mateix nom, la qual va desaparèixer fa anys i que actualment es troba en fase de recuperació.

La font del Ràdium era una gran bosc obac que servia de punt de trobada i lloc de reunió dels granollerins. Era habitual la celebració de fontades, si bé no s'ha constatat cap aplec. Les aigües de la font tenien unes qualitats organolèptiques singulars, fet que va difondre la idea d'una aigua amb *propietats radioactives* —amb terminologia actual “propietats medicinals”—. La presència de radi a l'aigua es pot constatar amb anuncis publicats a *La Gralla* durant els anys vint i trenta del segle XX, època durant la qual l'aigua es va comercialitzar amb el nom d'Aigua de Palou. El producte va arribar fins i tot a ser premiat.

Malgrat la rellevància d'aquests fets històrics, l'espai es va anar abandonant i va anar patint nombroses alteracions. La construcció del polígon industrial de la Font del Ràdium, a partir de 1974, i la ubicació d'un abocador de runes a la zona de la font, van ser les causes principals de l'alteració de tot l'entorn del torrent de la font del Ràdium. Com a conseqüència, es va assecar la font i els arbres de ribera va ser substituïts per naus industrials. Davant l'estat crític del medi, en els últims anys, s'han realitzat projectes de restauració de l'espai, els quals contempen sanejaments, obres i plantacions en tot l'àmbit del torrent.

Les darreres actuacions que s'han produït han estat: la clausura i rehabilitació de l'abocador municipal de runes (1998), els treballs de recuperació del torrent i l'habilitació d'una nova zona verda al marge dret del torrent, accions efectuades pels tallers d'ocupació La Font i Antoni Jonch (2000-2002), la neteja de l'abocador per part del pla d'ocupació, la neteja i restauració de la llera del torrent (2001), l'arranjament del camí de la Font del Ràdium, al seu pas entre el bosc i l'abocador (2001), i l'obertura del nou camí de la carena (2002).

Propietat	Pública i privada.
Planejament vigent	Sòl urbà: zona verda.

Directrius de protecció i gestió

Per a la conservació d'aquest espai és convenient la neteja periòdica del llit del torrent, a l'efecte d'afavorir el pas d'aigua durant les avingudes. En el futur, és recomanable fer un seguiment de tots els espais relacionats amb el torrent de la Font del Ràdium (passeig, àrea de descans, abocador, camins...), ja que del correcte manteniment d'aquests indrets depèn de l'estat de conservació del torrent. Complementàriament, si es volen mantenir unes bones condicions ambientals de l'entorn, serà important la conscienciació dels usuaris del polígon.

D'acord amb els objectius previstos de protecció i recuperació ecopaisatgístics, en el torrent de la Font del Ràdium s'ha de potenciar:

- El lleure, ja que la singularitat d'aquest espai permet desenvolupar activitats com passejades, senderisme, el carril bici, lloc d'esbarjo...
- L'educació ambiental, per l'escassetat d'ambients d'aquest tipus a Granollers.
- La correcta utilització de l'espai pels usuaris del polígon, ja que consta dels equipaments necessaris per esdevenir una àrea de descans per a la zona industrial.
- La conservació del medi natural.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial vigilància a :

- L'acumulació de restes vegetals al llit del torrent.
- Els abocaments de residus, en especial dels residus industrials i els de runes, que poden afectar molt negativament a la recuperació de l'espai.
- Limitar l'accés dels vehicles i endegar manteniments periòdics.
- L'estabilitat dels talussos del torrent.

Fitxes associades

ENIM-06, bosc de la Font del Ràdium.

ENIM-11, bosc de Sant Nicolau.

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virginia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Romero, F. Xavier. La recuperació de la Font del Ràdium. A: *Lauro, revista del Museu de Granollers*. 2000, núm. 20, pàg. 37-46

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Setmanari La Gralla. Granollers: 26 d'agost de 1923.

Setmanari La Gralla. Granollers: 3 de desembre de 1935.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

**AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS**

**CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL**

ENIM-17	TORRENT DE SANT NICOLAU
Localització	Situat al nord-oest de la serra de Ponent, entre els boscos de Molí de Capellans i Sant Nicolau.
Accessos	Camí de la Font del Ràdium. Camí de Can Coll. Camí de Sant Nicolau.

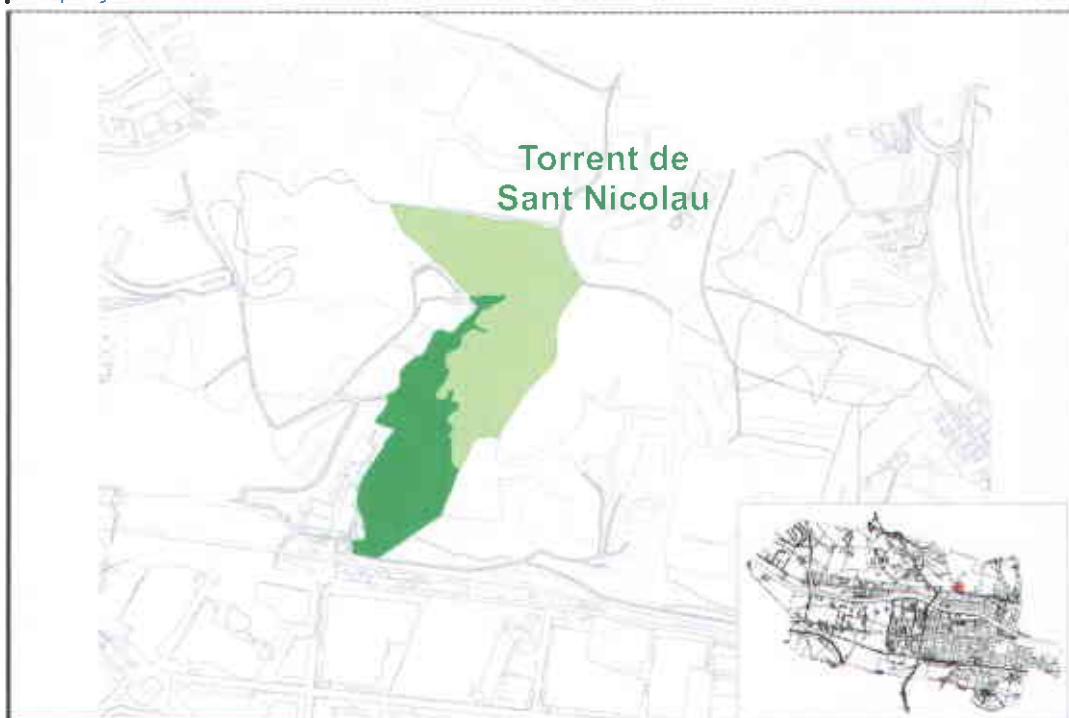
UTM	(439315.42, 4606374.84)	Altitud	Màx.: 215 m – Mín.: 145 m
Tipologia	Bosc, brolla, erm i torrent.	Superfície	7,2 ha
Ús actual	Espai natural de gran valor, tant per la seva funció de recollida d'aigües des de la serra de Ponent en direcció al riu Congost, com per l'escassetat d'ambients d'aquest tipus a Granollers.		

Fotografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme⁶⁷
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

Emplaçament

Descripció

Situat al nord-oest del municipi de Granollers, el torrent neix a la serra de Ponent, travessa soterrat el polígon industrial de Jordi Camp i desemboca al riu Congost. El tram del torrent situat a la serra limita al nord amb l'espai forestal del Molí dels Capellans, al sud amb el mas de Sant Nicolau i el seu bosc, a l'est amb el camí de Sant Nicolau i a l'oest amb el camí dels Capellans.

La conca de recepció del torrent de Sant Nicolau es troba situada a la zona de Can Coll. Les aigües procedents de vessants diversos continuen el seu curs per un llit angost fins a creuar per sota el mas de Sant Nicolau. Des d'aquest punt, el pendent se suavitza molt i el torrent se soterra per creuar la via del ferrocarril de Barcelona a Puigcerdà, la carretera de Ribes i la zona industrial. A l'alçada del carrer de Sabadell, en el polígon industrial, el torrent desemboca en el riu Congost.

La vegetació forestal del torrent es limita a l'espai comprès entre la capçalera i el mas de Sant Nicolau. Hi creix un bosc mixt, que malgrat les condicions d'humitat de l'ambient, no presenta cap tipus de caracterització de bosc de ribera. En el naixement del torrent hi abunden les canyes (*Arundo donax*) i els oms (*Ulmus minor*), juntament amb algun roure martinenc (*Quercus humilis*) de grans dimensions. Al llarg del curs mig, el torrent es va eixamplant, amb un llit ple d'enfiladisses i alguns arbres morts. Els marges compten amb arbres com les alzines (*Quercus ilex*), els roures (*Quercus humilis*), els pins blancs (*Pinus halepensis*) i algun pi pinyer (*Pinus pinea*), mentre que el sotabosc present és el propi de l'alzinar i no el de vegetació de ribera. A la part més pròxima a la masia, la densitat de vegetació augmenta i el llit es torna impenetrable pel creixement d'arbusts espinosos com l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*), l'arítjol (*Smilax aspera*), la gatosa (*Ulex parviflorus*) i l'argelaga negra (*Calicotome spinosa*).

Aquest espai inclou un ampli sector d'erms que són el resultat de l'abandonament dels camps de conreu que existien a la capçalera del torrent.

El torrent de Sant Nicolau pot tenir una doble funcionalitat: esdevenir un lloc

resguardat pels animals gràcies a la densitat de la seva vegetació i actuar com a connector biològic dels diversos espais forestals i naturals de la serra. L'Ajuntament de Granollers ha efectuat la neteja i conservació de la llera, en el marc del Programa de neteja i conservació de lleres de l'Agència Catalana de l'Aigua.

Infraestructures i equipaments

L'única infraestructura d'aquest espai natural és la canalització del torrent, des del soterrament a l'alçada de la via del ferrocarril fins a la desembocadura en el riu Congost.

Pel que fa a la senyalització, el traçat de l'itinerari de lleure-carril bici travessa el torrent a l'alçada de la masia de Sant Nicolau.

Història

El topònim d'aquest espai prové de la masia de Sant Nicolau per on transcorre el torrent i de la capella, avui desapareguda, dedicada al sant que hi havia prop de la casa.

El bosc associat al torrent podria pertànyer al bosc de Sant Nicolau, antigament molt més extens i que es va anar fragmentant amb l'activitat agrícola desenvolupada a l'entorn de la masia.

Propietat	Pública i privada.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable.

Directrius de protecció i gestió

La conservació del torrent implica la neteja del llit, on s'acumulen restes vegetals i arbres morts que poden significar obstacles en cas de fortes riuades. De cara al futur, aquestes neteges s'han de preveure periòdicament i caldrà estudiar la relació entre les activitats agrícoles i ramaderes de Sant Nicolau i l'entorn del torrent.

D'acord amb els objectius ecopaisatgístics previstos de protecció i recuperació en el torrent de Sant Nicolau, s'ha de potenciar :

- La conservació del medi natural del torrent, per la morfologia i la vegetació que envolta l'espai.
- El coneixement de l'espai, que per la seva ubicació resulta força desconegut.

També caldrà tenir especial atenció a :

- Efectuar neteges periòdiques del llit del torrent, a fi d'evitar problemes de reducció de la secció de pas de l'aigua durant les avingudes.
- Els possibles abocaments al torrent de productes procedents de l'activitat agrària i industrial.

Fitxes associades

ENIM-09, bosc del Molí dels Capellans

ENIM-11, bosc de Sant Nicolau

EBIM-69, garrofer del torrent de Sant Nicolau.

Fonts documentals

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura.*

Estudis de Granollers i del Vallès Oriental. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990.

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.